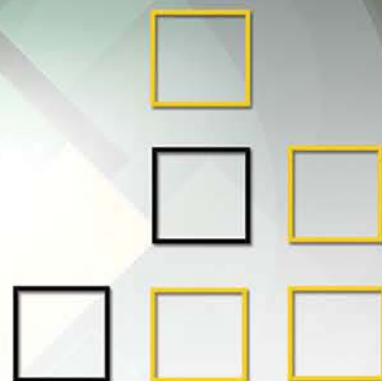

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ЗА 2012 РІК

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:
Аналіз виконання бюджету за 2012 рік

Бюджетний моніторинг

Підготовлено для
Офісу економічного зростання
Регіональної місії USAID в Україні, Білорусі та Молдові

Видання підготовлено Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД)
у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження»
за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США
з міжнародного розвитку (USAID)

СЕРІЯ КНИГ «БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ»

Серія видається Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Головна мета проекту полягає у підвищенні результативності та прозорості використання бюджетних коштів шляхом запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів, а також надання допомоги містам у впровадженні ефективної системи моніторингу енергетичних видатків.

www.ibser.org.ua

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік

Видання створене та впорядковане фахівцями ІБСЕД:

Зубенко В. В. – Генеральний директор

Самчинська І. В. – заступник Генерального директора

Рудик А. Ю. – директор Департаменту податкової політики та моніторингу

Чуркіна О. І. – директор Департаменту фінансової політики

Шаповал Т. А. – директор Департаменту методології та навчальних програм

Корнієнко А. І. – заступник директора Департаменту ПЦМ та навчальних програм

Шаповал М. В. – економіст Департаменту фінансової політики

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2013. – 73 с.

Від видавця:

Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Усі права на це видання захищені. Використання матеріалів моніторингу має бути узгоджено з фахівцями ІБСЕД.

© USAID, 2013

© ІБСЕД, 2013

ЗМІСТ

Стислий виклад основних положень	9
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ГРУДЕНЬ 2012 РОКУ – БЕРЕЗЕНЬ 2013 РОКУ	12
1.1. Дохідна частина державного бюджету	12
1.2. Видаткова частина державного бюджету та бюджетний процес.....	12
1.3. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини.....	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА 2012 РІК.....	16
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА 2012 РІК	21
3.1. Виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів за 2012 рік	21
3.2. Фінансування державного бюджету та державний борг за 2012 рік.....	31
3.3. Аналіз видатків і кредитування зведеного та державного бюджетів за 2012 рік.....	37
3.4. Виконання місцевих бюджетів за 2012 рік	48
Додаток А. Видатки державного бюджету за 2010–2012 роки за програмною класифікацією	68
Додаток Б. Стан перерахування субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за 2012 рік	71

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1	Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за 2010–2012 роки	18
Таблиця 3.1.1	Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у 2009–2012 роках	21
Таблиця 3.1.2	Структура доходів зведеного та державного бюджетів у 2010–2012 роках	23
Таблиця 3.2.1	Показники фінансування державного бюджету за 2008–2012 роки	32
Таблиця 3.2.2	Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за 2010–2012 роки	34
Таблиця 3.3.1	Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2010–2012 роки	37
Таблиця 3.3.2	Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2010–2012 роки порівняно з попереднім періодом	40
Таблиця 3.3.3	Видатки державного бюджету за 2010–2012 роки у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування	42
Таблиця 3.3.4	Порівняння видатків державного бюджету за 2011–2012 роки за функціональною класифікацією видатків та кредитування	43
Таблиця 3.3.5	Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами) за 2010–2012 роки у розрізі економічної класифікації	44
Таблиця 3.3.6	Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за 2010–2012 роки	46
Таблиця 3.4.1	Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2010–2012 роки	48
Таблиця 3.4.2	Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за 2010–2012 роки	57
Таблиця 3.4.3	Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2010–2012 роки	62

ПЕРЕЛІК ГРАФІКІВ

Графік 2.1	Індекси цін у 2009–2012 роках	17
Графік 3.1.1	Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету у 2007–2012 роках	22
Графік 3.1.2	Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету у 2007–2012 роках	24
Графік 3.1.3	Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2007–2012 роках	26
Графік 3.2.1	Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у 2007–2012 роках	33
Графік 3.3.1	Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2007–2012 роках	39
Графік 3.3.2	Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2008–2012 роки	39
Графік 3.3.3	Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за 2007–2012 роки	41
Графік 3.4.1	Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2007–2012 роках	49
Графік 3.4.2	Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів за 2007–2012 роки	59
Графік 3.4.3	Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за 2010–2012 роки	63
Графік 3.4.4	Динаміка перерахування дотації вирівнювання та коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, за 2007–2012 роки	65

ПЕРЕЛІК ДІАГРАМ

Діаграма 2.1	Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за 2010–2012 роки	17
Діаграма 2.2	Експорт та імпорт товарів і послуг за 2011–2012 роки	19
Діаграма 2.3	Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у 2011–2012 роках	20
Діаграма 3.1.1	Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у 2011–2012 роках	25
Діаграма 3.1.2	Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість з вироблених в Україні та ввезених на територію України товарів (робіт, послуг) та відшкодувань податку з бюджету в 2011–2012 роках	26
Діаграма 3.1.3	Структура надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету за 2011–2012 роки	27
Діаграма 3.1.4	Структура надходжень акцизного податку до державного бюджету за 2011–2012 роки	28
Діаграма 3.1.5	Структура неподаткових надходжень до державного бюджету за 2010–2012 роки	29
Діаграма 3.1.6	Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за 2010–2012 роки	30
Діаграма 3.2.1	Дефіцит (–) / профіцит (+) державного бюджету за 2007–2012 роки	31
Діаграма 3.2.2	Структура джерел фінансування державного бюджету за 2007–2012 роки	34
Діаграма 3.2.3	Структура державного боргу за 2011 рік	35
Діаграма 3.2.4	Структура державного боргу за 2012 рік	36
Діаграма 3.3.1	Темпи зростання ВВП і видатків зведеного бюджету за 2009–2012 роки	38
Діаграма 3.3.2	Динаміка видатків державного бюджету за 2010–2012 роки у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування	41
Діаграма 3.3.3	Структура фактичних видатків державного бюджету за 2011 рік у розрізі економічної класифікації	44
Діаграма 3.3.4	Структура фактичних видатків державного бюджету за 2012 рік у розрізі економічної класифікації	45
Діаграма 3.4.1	Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за 2009–2012 роки	48
Діаграма 3.4.2	Структура доходів місцевих бюджетів за 2007–2012 роки	49
Діаграма 3.4.3	Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб за 2007–2012 роки	50
Діаграма 3.4.4	Динаміка надходжень плати за землю за 2007–2012 роки	51
Діаграма 3.4.5	Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за 2007–2012 роки	51

Діаграма 3.4.6	Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за 2007–2012 роки.....	52
Діаграма 3.4.7	Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за 2007–2012 роки	53
Діаграма 3.4.8	Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за 2007–2012 роки	53
Діаграма 3.4.9	Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за 2007–2012 роки	54
Діаграма 3.4.10	Динаміка доходів від операцій з капіталом за 2007–2012 роки	55
Діаграма 3.4.11	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2011 рік.....	56
Діаграма 3.4.12	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2012 рік.....	56
Діаграма 3.4.13	Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за 2009–2012 роки.....	58
Діаграма 3.4.14	Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за 2011–2012 роки	58
Діаграма 3.4.15	Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за 2011–2012 роки	60
Діаграма 3.4.16	Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за 2011–2012 роки	60
Діаграма 3.4.17	Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за 2011–2012 роки	61
Діаграма 3.4.18	Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за 2011–2012 роки	62
Діаграма 3.4.19	Динаміка перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів за 2007–2012 роки	63
Діаграма 3.4.20	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2011 рік	64
Діаграма 3.4.21	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2012 рік	64
Діаграма 3.4.22	Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за 2007–2012 роки.....	67

СТИСЛИЙ ВИКЛАД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

Вашій увазі пропонується періодичне видання «Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету», підготовлене експертами Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках виконання проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження» (USAID).

Матеріали моніторингу ґрунтуються на офіційній звітності Державної казначейської служби України, інформації Державної служби статистики України, даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та відомостей інших офіційних джерел.

У цьому виданні традиційно наведено стислий огляд змін, що відбулися в законодавчій базі, охарактеризовано основні макроекономічні показники. Детально проаналізовано підсумки виконання зведеного, державного та місцевих бюджетів, що дало змогу визначити вплив ухвалених фіскальних рішень на їх стан. Особлива увага приділена оцінці виконання місцевих бюджетів як головного фінансового механізму забезпечення населення соціальними послугами та гарантіями.

Макроекономічна ситуація характеризувалася уповільненням економічного зростання, зумовленим впливом гальмування розвитку світової економіки. Реальний ВВП порівняно з відповідним показником 2011 року (у постійних цінах 2007 року) зріс на 0,2 %¹, що на 5,0 в. п. менше, ніж у попередньому році. Водночас цей показник кращий за середній показник по країнах Європейського Союзу, де відбулося зниження реального ВВП на 0,3 %².

Номинальний ВВП склав 1 408,9 млрд. грн., що на 106,8 млрд. грн., або на 8,2 %, більше, ніж у попередньому році.

Спостерігається тенденція до зменшення обсягів промислового виробництва. Так, індекс виробництва промислової продукції становив 98,2 % порівняно з 107,6 % у 2011 році.

Знизився індекс споживчих цін, який становив 99,8 %, що на 4,8 в. п. менше, ніж у 2011 році, при цьому індекс цін виробників знизився на 13,9 в. п. і становив 100,3 %.

Сальдо зовнішньоторговельного балансу України погіршилося, його значення було від'ємним та склало 9,0 млрд. дол. США порівняно з 6,7 млрд. дол. США у 2011 році.

Номинальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника на кінець 2012 року склала 3 025,0 грн. і зросла на 14,9 % щодо показника попереднього року. Це перевищує державні соціальні стандарти (рівень мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум працездатної особи, що дорівнюють 1 134 грн.) у 2,7 раза. Подібна ситуація склалася на кінець 2011 року.

Реальна заробітна плата зросла на 14,4 % (за 2011 рік зростання становило 8,7 %). У 2012 році відбулося збільшення обсягу обороту роздрібної торгівлі у порівнянних цінах на 13,7 %, що є свідченням відновлення внутрішнього споживчого попиту.

Попри те, що результати **виконання дохідної частини зведеного та державного бюджету** були вищими за показники попереднього року, 2012 бюджетний рік завершився невиконанням плану. Так, згідно з офіційними даними, виконання доходів Зведеного бюджету України склало 445,5 млрд. грн., що більше аналогічного показника попереднього року на 11,9 %, водночас це становить 92,9 % від планового показника. Виконання доходів Державного бюджету України становило 344,7 млрд. грн., що на 32,9 млрд. грн., або на 10,6 %, більше відповідного показника

¹ <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² <http://ec.europa.eu/eurostat>

попереднього року. Рівень виконання річного плану становив 92,5 %, що відповідає прогнозу експертів ІБСЕД

План не було виконано в основному в частині податкових надходжень. Зокрема, нижче запланованого рівня на 25,3 млрд. грн., або 15,5 % надійшли доходи від податку на додану вартість, акцизного податку із вироблених в Україні товарів – на 4,0 млрд. грн., або 12,8 %, рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси – на 3,7 млрд. грн., або 17,5 %, податку на прибуток підприємств – на 2,9 млрд. грн., або 5,0 %. Річний план з податкових надходжень було виконано лише за такими статтями, як податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції та збори за спеціальне використання природних ресурсів.

Водночас неподаткові надходження було перевиконано майже на 10,0 млрд. грн. Причому основною статтею, що забезпечила таке перевиконання, стали кошти, перераховані Національним банком України. Обсяг цих коштів за результатами року становив 26,6 млрд. грн. і виявився майже вдвічі більшими від запланованого.

Доходи місцевих бюджетів зросли на 24,1 % та склали 225,3 млрд. грн. Однак продовжувалася тенденція до високої залежності місцевих бюджетів від міжбюджетних трансфертів з державного бюджету. Їх обсяг зріс до 124,5 млрд. грн. (або на 31,2 %). Таким чином, частка міжбюджетних трансфертів у структурі доходів місцевих бюджетів сягнула найбільшого значення за останні роки та склала 55,2 %.

Обсяг податкових надходжень, які складають 85,2 % доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів), збільшився у 2012 році на 17,5 %. Зростання продемонстрували всі значущі джерела надходжень: податок на доходи фізичних осіб збільшився на 13,0 %, плата за землю – на 17,6 % тощо. Водночас найбільший темп приросту серед джерел надходжень місцевих бюджетів демонструє єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва, який надійшов у сумі 4,8 млрд. грн., що майже у 2,5 рази більше за обсяги надходжень 2011 року.

Також спостерігалось зростання до 14,1 млрд. грн., або на 6,8 %, доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів. На це зростання позитивно вплинуло і включення до бюджету розвитку єдиного податку (ці надходження склали 34,0 % усіх доходів бюджету розвитку).

Рівень виконання плану видатків зведеного бюджету знизився порівняно з минулим роком на 1,1 в. п. і склав 92,4 %, при збільшенні фактичного обсягу видатків на 18,2 % (на 75,8 млрд. грн.).

Структура видатків зведеного бюджету за функціональною класифікацією майже не змінилась порівняно з 2011 роком. Відбулось незначне зменшення частки видатків на економічну діяльність у загальному обсязі видатків – на 1,0 в. п. частка видатків соціального спрямування залишилась майже на рівні минулорічного показника і становила 60,7 % проти 60,3 % у 2011 році. Видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення збільшилися на 15,9 % проти показника 2011 року до 125,3 млрд. грн. Порівняно з минулим роком на 15,0 % збільшився обсяг видатків на освіту та склав 101,6 млрд. грн. Частка цих видатків у загальному обсязі видатків зведеного бюджету майже не змінилась.

Видатки Державного бюджету України з урахуванням міжбюджетних трансфертів становили 395,7 млрд. грн., що на 15,8 % (або на 62,3 млрд. грн.) більше, ніж за 2011 рік. Рівень виконання річного плану дещо зменшився (на 1,1 в. п.) і становив 92,7 %. Водночас різко збільшився рівень виконання за видатками на житлово-комунальне господарство – на 55,6 в. п.

Незважаючи на зменшення рівня виконання видатків на охорону навколишнього природного середовища (на 11,8 %), як позитивне явище слід відмітити суттєве збільшення номінального значення цього показника – на 36,7 % до 4,1 млрд. грн.

Найбільш пріоритетними напрямками фінансування були видатки на обслуговування боргу, соціальний захист та міжбюджетні трансферти, а також на громадський порядок та безпеку і освіту.

Частка поточних видатків зросла на 1,9 в. п. до 92,5 %. Зростання відбулося за рахунок трансфертів органам управління інших рівнів, частка яких збільшилася на 3,7 в. п. і на них припадала третина усіх видатків державного бюджету. На поточні трансферти населенню припадало 18,8 % усіх видатків бюджету, оплату праці та нарахування на неї – 15,1 %, виплату процентів за державним боргом – 6,5 %. У цілому зазначені видатки займали у структурі видатків бюджету 70,6 %.

Капітальні видатки становили 29,5 млрд. грн., що на 1,7 млрд. грн., або на 5,6 %, менше ніж у 2011 році. Рівень їх виконання знизився на 5,9 в. п. і склав 65,5 %.

Видатки місцевих бюджетів зросли майже на 23,0 % та становили 222,6 млрд. грн. Рівень виконання річного плану, затвердженого місцевими радами, склав 94,3 %. Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовуються у соціально-культурну сферу. Водночас у 2012 році мало місце значне зростання видатків на житлово-комунальне господарство (+135,5 %).

Видатки на оплату праці та нарахування на неї зросли на 21,2 % і становили 97,7 млрд. грн. Також відбулося збільшення на 21,6 % видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, які профінансовано у сумі 14,1 млрд. грн. Водночас капітальні видатки зменшилися на 1,2 млрд. грн., або на 6,8 %, до 16,2 млрд. грн.

В економічній структурі видатків відмічається зменшення на 0,6 в. п. частки видатків на оплату праці з нарахуваннями, які традиційно є найбільшими серед усіх видатків місцевих бюджетів. Частка цих видатків становила за підсумками 2012 року 43,9 %. Частка видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв практично не змінилась і склала 6,3 % усіх видатків місцевих бюджетів.

Дефіцит державного бюджету склав 53,5 млрд. грн., що становить 137,7 % граничного розміру, встановленого законом про Державний бюджет України на 2012 рік. Таке перевищення сталося в результаті використання для фінансування бюджету залишків коштів у значних обсягах, що, як правило, не планується, тільки у окремих випадках стосовно залишків спеціального фонду. Порівняно з відповідним показником 2011 року розмір дефіциту державного бюджету збільшився на 29,9 млрд. грн., або у 2,3 рази.

Запозичення до державного бюджету здійснені у розмірі 109,8 млрд. грн. (102,5 % від річного плану). Внутрішні запозичення здійснено у сумі 66,8 млрд. грн., зовнішні – у сумі 43,0 млрд. грн. **Погашення державного боргу** становило 68,1 млрд. грн., що складає 98,8 % річного планового обсягу. З них погашення внутрішнього боргу – 38,0 млрд. грн., або 100,0 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу – 30,1 млрд. грн., або 97,4 %. Перевищення обсягів запозичень над погашенням збільшилося порівняно з попереднім роком на 19,1 %.

За даними Державної казначейської служби, **обсяг позик на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів** за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка склав 41,9 млрд. грн., що на 74,6 % більше, ніж аналогічний показник 2011 року.

Надходження від приватизації державного майна зменшилися порівняно з 2011 роком на 40,8 % і склали 6,8 млрд. грн., або 97,1 % від річного плану. Понад 70,0 % загального обсягу цих надходжень, або 4,9 млрд. грн., надійшли в результаті продажу пакетів акцій восьми українських виробників електроенергії та тепла, таких як: ПАТ «Західенерго», ПАТ «Донецькобленерго», ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», ПАТ «Вінницяобленерго», ПАТ «Закарпаттяобленерго», ПАТ «Дніпроенерго», ПАТ «Дніпрообленерго» та ПАТ «Крименерго».

Залишки бюджетних коштів на кінець 2012 року становили 27,1 млрд. грн. і зменшилися з початку року на 11,9 млрд. грн., або на 30,4 %. Майже усі залишки коштів загального фонду, або понад 17,0 млрд. грн., використано для фінансування дефіциту бюджету.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ГРУДЕНЬ 2012 РОКУ – БЕРЕЗЕНЬ 2013 РОКУ

1.1. ДОХІДНА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

ПОСТАНОВА ЛУГАНСЬКОГО ОКРУЖНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ У СПРАВІ ВІД 14.02.2013 № 812/973/13-А

Постановою Луганського окружного адміністративного суду у справі від 14.02.2013 № 812/973/13-а вирішується одне з найбільш суперечливих питань щодо сплати податку на прибуток підприємств за новими правилами. Мова йшла про те, що, згідно з Узагальнюючої консультацією, затвердженою наказом Державної податкової служби від 21 грудня 2012 року № 1171, було визначено: «При розрахунку узгодженої суми грошових зобов'язань в цілях сплати авансових внесків з податку на прибуток надміру сплачені суми цього податку не враховуються». Метою такої норми Податкового кодексу України було не допустити зменшення податкового зобов'язання зі сплати податку на прибуток шляхом врахування переплачених сум податку.

Постановою суду було визначено, що, «відповідно до вимог пункту 87.1 статті 87 Податкового кодексу України, надміру сплачені суми податку на прибуток можуть бути джерелом погашення податкового зобов'язання зі сплати авансового внеску по податку на прибуток у січні – лютому 2013 року без подання відповідної заяви платником податку».

Примітка. Згідно з інформацією Прес-служби Міністерства доходів і зборів України, сума переплачених податків у 2012 році становила близько 10 млрд. грн.³

1.2. ВИДАТКОВА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ВІД 28.12.2012 № 1448

Наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2012 року № 1448 затверджені зміни до бюджетної класифікації і Структури кодування програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету (наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11).

Зміни до бюджетної класифікації внесені у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» та з метою вдосконалення бюджетної класифікації.

У Структурі кодування програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету уточнено, що головний розпорядник є відповідальним виконавцем бюджетних програм, виконання яких забезпечується його апаратом.

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ВІД 17.01.2013 № 19

Наказом Міністерства фінансів України від 17 січня 2013 року № 19 внесені зміни до бюджетної класифікації, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11.

Зміни до бюджетної класифікації внесені відповідно до Закону України від 05.07.2012 року № 5083 «Про внесення змін до

³ <http://news.finance.ua/ua/~1/0/all/2013/01/04/294291>

Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні», а саме: класифікацію доходів доповнено позиціями щодо сплати авансових внесків з податку на прибуток підприємств і організацій в розрізі видів платників цих внесків.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 30.01.2013
№ 45**

Постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року № 45 прийнято нову редакцію Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 року № 845).

Порядок визначає механізм виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, прийнятих судами, а також іншими державними органами (посадовими особами), які відповідно до закону мають право приймати такі рішення.

Рішення про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників виконуються на підставі виконавчих документів виключно органами Казначейства у порядку черговості надходження таких документів (про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів – з попереднім інформуванням Мінфіну, про стягнення коштів боржників – у межах відповідних бюджетних призначень, наданих бюджетних асигнувань (залишків коштів на рахунках підприємств, установ, організацій)).

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 27.03.2013
№ 197**

Постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2013 року № 197 «Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» визначено посадові оклади (тарифні ставки) працівників 1–5 тарифних розрядів, які встановлюються у штатному розписі з 1 січня 2013 року.

Крім того, внесені зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року № 1298 та від 25 жовтня 2008 року № 939, які регламентують питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери. Зокрема визначено, що у 2013 році посадові оклади (тарифні ставки) за розрядами Єдиної тарифної сітки розраховуються, виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду з 1 січня – 852 гривні.

1.3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 16.01.2013
№ 18**

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 року № 18 внесено зміни до Порядку та умов надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних програм (проектів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 року № 520.

Зокрема регламентовано, що затверджені проекти будівництва та результати проведення їх експертизи повинні відповідати нормам Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 року № 560.

Крім того, розміри обсягів обов'язкового співфінансування визначаються залежно від обсягу субвенції (раніше - від надходжень бюджету розвитку).

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 23.01.2013
№ 30**

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2013 року № 30 внесено зміни до Порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізуватися за кошти державного фонду регіонального розвитку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2012 року № 656.

Зокрема, мінімальну вартість інвестиційних програм, що реалізуються у містах обласного значення, зменшено до 1,0 млн. грн. (раніше вона становила не менше 5,0 млн. грн.). Крім того, для інвестиційних програм, що спрямовані на розв'язання проблем однієї або декількох територіальних громад (міст районного значення, сіл, селищ), мінімальну вартість зменшено з 1,0 млн. грн. до 0,2 млн. грн.

Такі зміни дозволять реалізувати невеликі інвестиційні проекти та програми місцевого значення за кошти державного фонду регіонального розвитку.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 11.02.2013
№ 109**

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2013 року № 109 затверджено Порядок та умови надання у 2013 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення.

Обов'язковими умовами надання субвенцій є наявність затвердженої проектної документації та співфінансування з місцевих бюджетів та інших джерел. Визначені розміри такого співфінансування: для бюджетів міст районного значення – не менш як 1 %; для обласних і районних бюджетів та бюджетів міст обласного значення – не менш як 3 % обсягу такої субвенції. Реалізація проектів будівництва у селах та селищах може здійснюватися без співфінансування з місцевих бюджетів.

Переліки об'єктів будівництва формуються та затверджуються Мінрегіоном за пропозиціями Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської та Херсонської обласних держадміністрацій.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 20.03.2013
№ 167**

Постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 року № 167 затверджено Порядок та умови надання у 2013 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися й постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії і послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування

Зокрема визначено, що підставою для проведення розрахунків з погашення заборгованості є договір про організацію взаєморозрахунків. Такий договір укладається підприємствами, що виробляють, транспортують та постачають теплову енергію

населенню або надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, й іншими учасниками розрахунків з погашення заборгованості. Наявність в учасників розрахунків кредиторської та/або дебіторської заборгованості на дату підписання такого договору має підтверджувати довідка. Примірний договір про організацію взаєморозрахунків наведений у додатку.

Кількість сторін зазначеного договору є необмеженою та визначається такою кількістю учасників розрахунків, виконання договору якими забезпечить погашення заборгованості та надходження до бюджету коштів у сумі, необхідній для її погашення.

Документ регламентує дії учасників розрахунків.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА 2012 РІК

ВВП

Реальний ВВП порівняно з відповідним показником 2011 року (у постійних цінах 2007 року) зріс на 0,2 %⁴, що на 5,0 в. п. менше, ніж у попередньому році. Водночас цей показник перевищує середній показник по країнах Європейського Союзу, де відбулося зниження реального ВВП на 0,3 %. Порівнюючи четвертий квартал 2012 року з відповідним періодом 2011 року, слід зазначити, що в Україні цей показник зменшився на 2,5 %, при цьому суттєвого зниження реальний ВВП зазнав у таких країнах, як Греція – на 6,0 %, Португалія – 3,8 % та Кіпр – 3,0 % (це спричинено кризовими ситуаціями, які склались у вищезазначених країнах). У Латвії, Естонії, Литві та Словаччині відбулося зростання реального ВВП на 5,7%, 3,4%, 3,1% та 1,2 % відповідно, також зростання цього показника спостерігалось у Норвегії (на 1,9 %) та США (на 1,5 %).⁵

Номинальний ВВП склав 1 408,9 млрд. грн., що на 106,8 млрд. грн., або на 8,2 %, більше, ніж у попередньому році.

У 2012 році зовнішньоекономічна кон'юнктура залишалася несприятливою. Це стало однією з причин продовження тенденції до зменшення обсягів промислового виробництва. Так, індекс виробництва промислової продукції становив 98,2 % порівняно з 107,6 % у 2011 році. При цьому обсяги виробництва транспортних засобів та устаткування скоротились на 1,8 %, зокрема виробництва продукції машинобудування – на 8,8 %, хімічної та нафтохімічної промисловості – на 6,3 %. Також скоротилося виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення – на 27,0 %; суттєво знизилося виробництво гумових та пластмасових виробів – на 21,3 %.

Динаміку індексів виробництва промислової та сільськогосподарської продукції відображено на діаграмі 2.1.

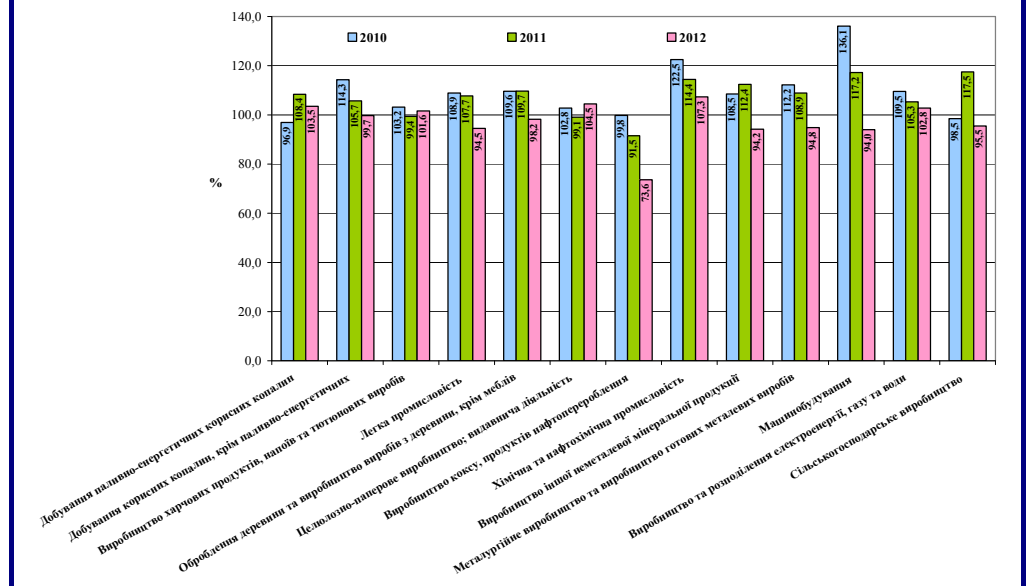
Відбулося зростання цих показників по таких галузях промисловості як: виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів на 2,2 % та целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність на 5,4 %.

⁴ <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat>

Діаграма 2.1

Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за 2010–2012 роки

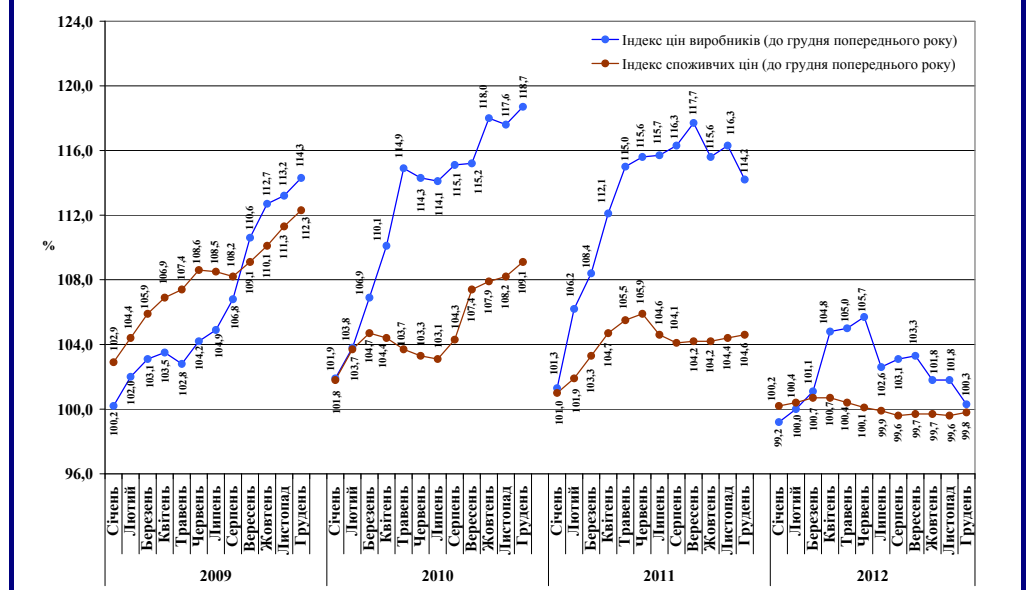
ІНДЕКСИ ЦІН
СПОЖИВАЧІВ І
ВИРОБНИКІВ

Індекс споживчих цін (далі – ІСЦ) становив 99,8 % проти 104,6 % у 2011 році (див. графік 2.1). За аналізований період ціни зросли на плату за власне житло (квартирну плату) – на 3,7 %; на утримання та ремонт житла – 1,5%, на водопостачання – 6,5 % та каналізацію – 6,1 %, зменшення цін відбулося на гарячу воду та опалення – на 0,5 %, на фрукти – 2,1 %, овочі – 22,5 % та цукор – 16,8 %.

Індекс цін виробників (далі – ІЦВ) знизився на 13,9 в. п. і становив 100,3 %. У цілому спостерігалось зниження цін у добувній промисловості на 11,6 %, у переробній промисловості – на 0,2 %⁶.

Графік 2.1

Індекси цін у 2009–2012 роках

⁶ www.ukrstat.gov.ua

Найбільше підвищення ІЦВ щодо показника грудня попереднього року відбулось у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води – на 9,1 %, у виробництві напоїв – на 6,4 %, хімічному виробництві – на 5,2 % та добуванні паливно-енергетичних корисних копалин – 4,1 % (що безпосередньо пов'язано з висхідною динамікою світових цін на нафту).

ДОХОДИ І ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ

Номинальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника на кінець 2012 року склала 3 025,0 грн. і зросла на 14,9 % щодо показника попереднього року (див. таблицю 2.1). Це перевищує державні соціальні стандарти (рівень мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум працездатної особи, що дорівнюють 1 134 грн.) у 2,7 раза.

Таблиця 2.1

Номинальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за 2010–2012 роки

Назва адміністративно-територіальної одиниці	Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), грн.			Темп зростання номинальної заробітної плати, %		Індекс реальної заробітної плати (до відповідного періоду попереднього року), %		
	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2011 рік/ 2010 рік	2012 рік/ 2011 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
Автономна Республіка Крим	1 991,0	2 295,0	2 654,0	115,3	115,6	108,9	105,2	116,1
Вінницька область	1 782,0	2 074,0	2 432,0	116,4	117,3	111,9	110,2	118,0
Волинська область	1 692,0	1 994,0	2 339,0	117,8	117,3	114,5	110,2	117,9
Дніпропетровська область	2 369,0	2 790,0	3 138,0	117,8	112,5	112,8	108,7	112,0
Донецька область	2 549,0	3 063,0	3 495,0	120,2	114,1	112,1	110,9	112,2
Житомирська область	1 785,0	2 071,0	2 369,0	116,0	114,4	111,0	107,4	115,1
Закарпатська область	1 846,0	2 069,0	2 351,0	112,1	113,6	109,0	105,7	114,2
Запорізька область	2 187,0	2 607,0	2 927,0	119,2	112,3	110,2	110,0	112,0
Івано-Франківська область	1 927,0	2 213,0	2 540,0	114,8	114,8	112,6	108,0	114,9
Київська область	2 295,0	2 761,0	3 157,0	120,3	114,3	108,5	113,3	114,4
Кіровоградська область	1 815,0	2 114,0	2 428,0	116,5	114,9	111,0	108,1	115,3
Луганська область	2 271,0	2 742,0	3 090,0	120,7	112,7	113,8	110,1	111,7
Львівська область	1 941,0	2 244,0	2 578,0	115,6	114,9	108,1	106,7	114,4
Миколаївська область	2 122,0	2 448,0	2 822,0	115,4	115,3	108,2	105,7	116,1
Одеська область	2 046,0	2 387,0	2 700,0	116,7	113,1	107,4	106,5	113,0
Полтавська область	2 102,0	2 481,0	2 850,0	118,0	114,9	114,1	109,1	115,5
Рівненська область	1 960,0	2 211,0	2 575,0	112,8	116,5	114,8	105,0	117,6
Сумська область	1 866,0	2 177,0	2 503,0	116,7	115,0	107,9	108,8	115,1
Тернопільська область	1 659,0	1 871,0	2 185,0	112,8	116,8	111,0	104,5	117,3
Харківська область	2 060,0	2 407,0	2 752,0	116,8	114,3	107,6	108,7	114,2
Херсонська область	1 733,0	1 970,0	2 268,0	113,7	115,1	107,9	104,3	115,3
Хмельницька область	1 786,0	2 075,0	2 425,0	116,2	116,9	111,7	107,6	116,6
Черкаська область	1 835,0	2 155,0	2 508,0	117,4	116,4	113,1	109,5	116,0
Чернівецька область	1 772,0	1 985,0	2 329,0	112,0	117,3	111,5	105,9	118,0
Чернігівська область	1 711,0	1 974,0	2 308,0	115,4	116,9	111,1	105,7	118,4
м. Київ	3 431,0	4 012,0	4 607,0	116,9	114,8	105,2	106,3	112,5
м. Севастополь	2 167,0	2 476,0	2 890,0	114,3	116,7	106,8	102,8	114,9
Україна	2 239,0	2 633,0	3 025,0	117,6	114,9	110,2	108,7	114,4

Найбільше значення середньомісячної заробітної плати традиційно зафіксовано у м. Києві (4 607,0 грн.). До областей з найвищою середньомісячною заробітною платою належать: Донецька

– 3 495,0 грн., Київська – 3 157,0 грн. Дніпропетровська – 3 138,0 грн., Луганська – 3 090,0 грн. та Запорізька – 2 927,0 грн.

Найнижча середньомісячна заробітна плата спостерігається у Тернопільській – 2 185,0 грн. та Херсонській – 2 268,0 грн. областях.

Серед видів економічної діяльності, де номінальна заробітна плата за період з початку року має найвищі значення, можна виділити діяльність авіаційного транспорту (9 817,0 грн.), фінансову діяльність (5 954,0 грн.), додаткові транспортні послуги та допоміжні операції (3 428,0 грн.).

Реальна заробітна плата зросла на 14,4 % (за 2011 рік цей показник становив 8,7 %). Зростання відбулося за усіма регіонами, особливо високі показники мають м. Київ та Донецька область – 12,5 в. п. та 12,2 в. п. відповідно.

Водночас обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, становив 404,9 млрд. грн., що у порівнянних цінах на 13,7 % більше показника 2011 року. Це є свідченням продовження відновлення внутрішнього споживчого попиту.

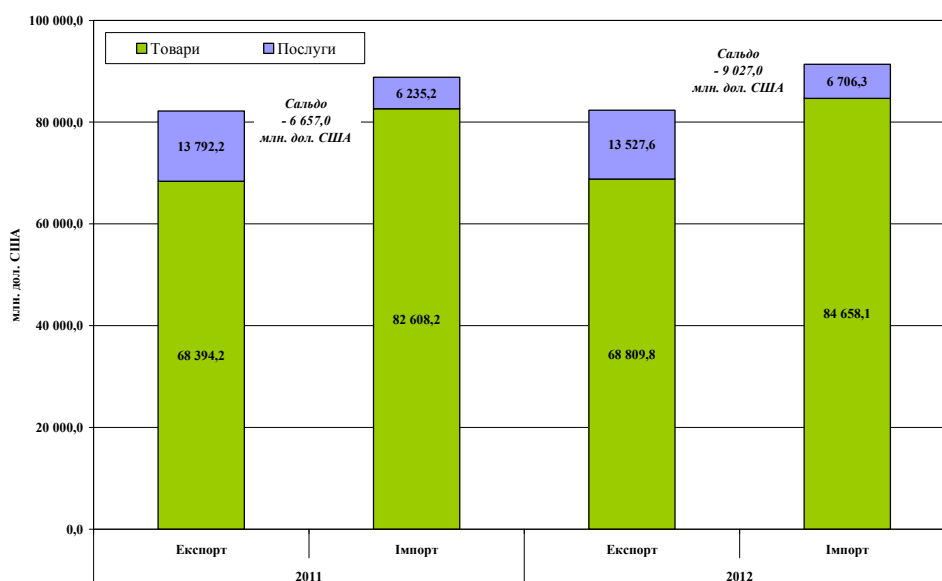
Сальдо зовнішньоторговельного балансу України погіршилося, його значення було від'ємним та склало 9,0 млрд. дол. США порівняно з 6,7 млрд. дол. США у 2011 році (див. діаграму 2.2).

За даними Державної служби статистики України, **експорт українських товарів** збільшився на 0,6 % порівняно з відповідним показником 2011 року і склав 68,8 млрд. дол. США.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Діаграма 2.2

Експорт та імпорт товарів і послуг за 2011–2012 роки

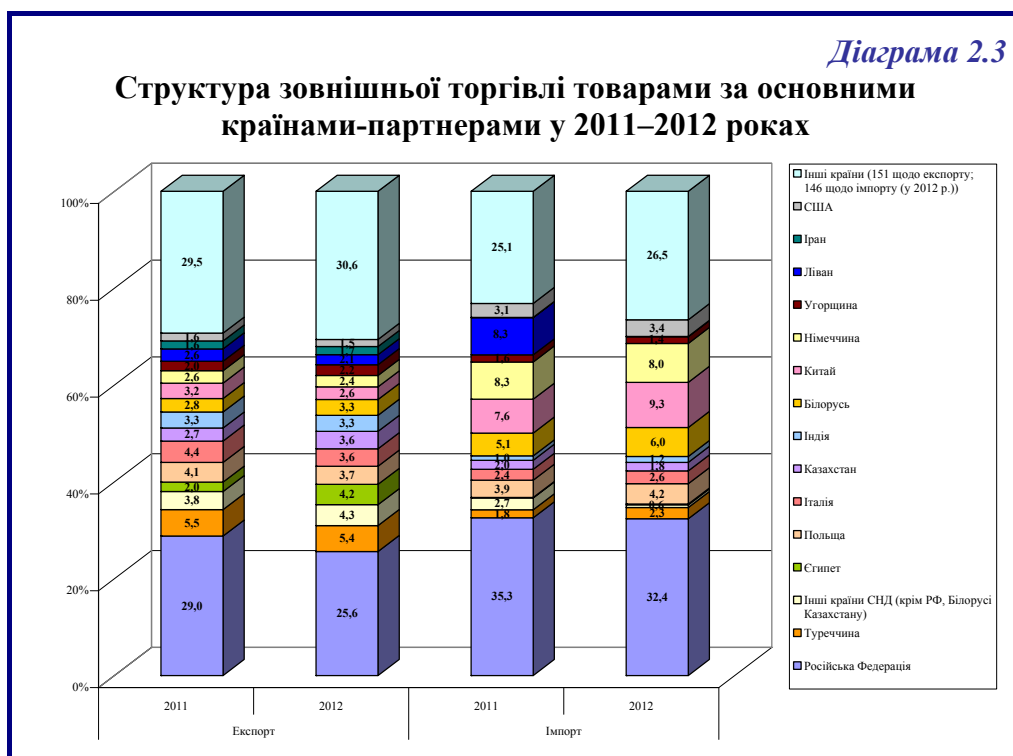
Основу товарної структури українського експорту складали недорогочінні метали та вироби з них – 27,5 % від загального обсягу експорту, що на 4,8 в. п. менше, ніж у 2011 році. Частка продуктів рослинного походження становила 13,4 % (або на 5,3 в. п. більше),

мінеральних продуктів – 11,1 % (зменшилася порівняно з 2011 роком на 9,9 в. п., машин, обладнання та механізмів – 10,2 % (або на 0,3 в. п. менше), транспортних засобів – 8,7 % (або на 1,6 в. п. більше) та продукції хімічної промисловості – 7,4 % (або на 0,5 в. п. менше).

За географічною структурою обсяги експортних поставок товарів до країн СНД становили 36,8 % від загального обсягу експорту, до країн Європи – 25,3 %, Азії – 25,7 %, Африки – 8,2 %, Америки – 3,8 %.

Основними споживачами української продукції залишалися Російська Федерація (25,6 %), Туреччина (5,4 %), Єгипет (4,2 %), Польща (3,7 %), Італія (3,6 %) (див. діаграму 2.3).

У цілому по торгівлі товарами коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,81 (за 2011 рік – 0,83). При цьому зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами зі 166-ти країн світу.

Товарний імпорт України становив 84,7 млрд. дол. США, що більше відповідного показника 2011 року на 2,5 % (див. діаграму 2.2).

Мінеральні продукти склали 32,5 % загального обсягу імпорту товарів, що на 3,9 в. п. менше, ніж у 2011 році. На поставки машин, обладнання та механізмів припадало 15,5 % (залишилось на рівні 2011 року), продукції хімічної промисловості – 10,1 % (або на 0,4 в. п. більше), транспортних засобів – 9,5 % (або на 2,0 в. п. більше), полімерних матеріалів, пластмаси та виробів з них – 5,3 % (або на 0,1 в. п. менше) від загальної вартості імпорту.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА 2012 РІК

3.1. ВИКОНАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА 2012 РІК

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Виконання дохідної частини зведеного бюджету за 2012 рік становило 445,5 млрд. грн., що на 47,2 млрд. грн., або на 11,9 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план виконано на 92,9 %. У 2011 році річний план було виконано на 100,2 %. Невиконання бюджету відбулося в частині податкових надходжень.

До дохідної частини державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 346,0 млрд. грн., що на 31,4 млрд. грн., або на 10,0 %, більше аналогічного показника 2011 року. У тому числі до загального фонду державного бюджету надійшло 289,6 млрд. грн., до спеціального – 56,4 млрд. грн.

Виконання дохідної частини державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів становило 344,7 млрд. грн., що на 32,9 млрд. грн., або на 10,6 %, більше відповідного показника попереднього року (див. таблицю 3.1.1).

Таблиця 3.1.1

Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у 2009–2012 роках

Показники	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2012 рік проти 2011 року	
					Абсолютний приріст, млрд. грн.	Темп приросту, %
Зведений бюджет, млрд. грн., у т. ч.:	288,6	314,4	398,3	445,5	47,2	11,9
загальний фонд	224,3	268,7	334,7	369,7	35,0	10,5
спеціальний фонд	64,3	45,7	63,6	75,8	12,2	19,2
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд. грн., у т. ч.:	217,6	233,9	311,8	344,7	32,9	10,6
частка у доходах зведеного бюджету, %	75,4	74,4	78,3	77,4	х	х
загальний фонд	164,7	201,1	263,3	288,5	25,2	9,6
спеціальний фонд	52,9	32,8	48,5	56,2	7,7	15,9
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд. грн., у т. ч.:	71,0	80,5	86,5	100,8	14,3	16,5
частка у доходах зведеного бюджету, %	24,6	25,6	21,7	22,6	х	х
загальний фонд	59,6	67,6	71,4	81,2	9,8	13,7
спеціальний фонд	11,4	12,9	15,1	19,6	4,5	29,8

Збільшення доходів бюджету відбулося майже за всіма статтями, але основним його чинником стало підвищення на 39,2 % неподаткових надходжень.

У цілому податкові джерела у 2012 році показали незначний приріст. Так, обсяги надходжень виросли за такими статтями: податок на додану

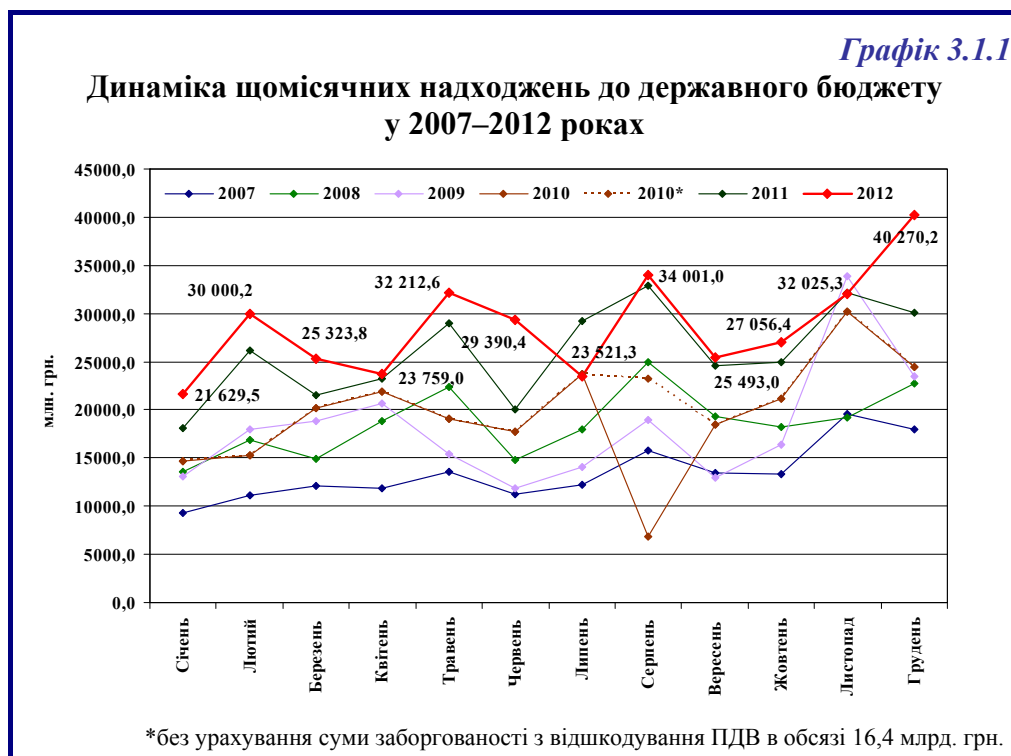
вартість – на 8,7 млрд. грн., або 6,7 %; податок на прибуток підприємств – на 0,6 млрд. грн., або на 1,1 %; акцизний податок – на 4,1 млрд. грн., або на 12,7 %; податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції – на 1,4 млрд. грн., або на 12,0 %. Водночас надходження рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси зменшилися порівняно з попереднім роком на 3,5 млрд. грн., або на 16,5 %.

Рівень виконання річного плану становив 92,5 %, що відповідає прогнозу експертів ІБСЕД (див. «Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за січень – вересень 2012 року»).

Недовиконання річного плану сталося, перш за все, в частині податкових надходжень. Зокрема, нижче запланованого рівня на 25,3 млрд. грн., або 15,5 % надійшли доходи від податку на додану вартість, акцизного податку із вироблених в Україні товарів – на 4,0 млрд. грн., або 12,8 %, рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси – на 3,7 млрд. грн., або 17,5 %, податку на прибуток підприємств – на 2,9 млрд. грн., або 5,0 % тощо.

Водночас неподаткові надходження було перевиконано майже на 10,0 млрд. грн. Причому основною статтею, що забезпечила таке перевиконання, стали кошти, перераховані Національним банком України. Обсяг цих коштів за результатами року становив 26,6 млрд. грн. і виявився майже вдвічі більшими від запланованого.

Динаміку щомісячних доходів державного бюджету за звітний період представлено на графіку 3.1.1. Піки надходжень у лютому, травні, серпні листопаді пояснюються тим, що саме на ці місяці припадають кінцеві терміни сплати податку на прибуток підприємств. Грудневий пік надходжень пояснюється зарахуванням до державного бюджету коштів, перерахованих Національним банком України в обсязі 7,0 млрд. грн.

СТРУКТУРА ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Найсуттєвішою зміною в структурі доходів як зведеного, так і державного бюджетів стало зменшення частки податкових надходжень (на 3,1 в. п. та 4,2 в. п. відповідно). Це пов'язано, в першу чергу, зі збільшенням обсягу коштів, перерахованих Національним банком України, що належать до неподаткових надходжень.

Крім того, зміни відбулись і в частині самих податкових надходжень, що пов'язано зі зміною ставок оподаткування: зменшенням ставки податку на прибуток підприємств з 23 % до 21 % та збільшенням ставок на деякі підакцизні товари. Крім того, певний вплив на обсяги надходжень податків на зовнішньоекономічні операції справив новий Митний кодекс, який набув чинності з 1 червня 2012 року.

Відповідно, у 2012 році у загальній структурі доходів зведеного бюджету спостерігалось зменшення часток податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість і рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси. Водночас частки акцизного податку, податку на доходи фізичних осіб та податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції дещо виросли. Подібні зміни відбулись у структурі податкових надходжень державного бюджету.

Структура доходів зведеного та державного бюджетів наведена у таблиці 3.1.2.

Таблиця 3.1.2

Структура доходів зведеного та державного бюджетів у 2010–2012 роках

(%)

Доходи	Зведений бюджет			Державний бюджет		
	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
Податкові надходження, у т. ч.:	74,6	84,0	80,9	71,4	83,9	79,7
— податок на доходи фізичних осіб	16,2	15,2	15,3	—	2,0	2,0
— податок на прибуток підприємств	12,8	13,8	12,5	17,1	17,5	16,1
— збори за спеціальне використання природних ресурсів, із них:	4,0	3,7	3,9	1,3	0,6	0,7
— плата за землю	3,0	2,7	2,8	—	—	—
— податок на додану вартість	27,5	32,7	31,2	36,9	41,7	40,3
— акцизний податок	9,0	8,5	8,6	11,8	10,6	10,8
— податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	2,9	2,9	3,0	3,9	3,8	3,8
— рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси	—	5,3	3,9	—	6,8	5,1
— інші податкові надходження	2,2	1,9	2,5	0,4	0,9	0,9
Неподаткові надходження, у т.ч.:	23,4	15,0	18,2	27,8	15,6	19,8
— доходи від власності та підприємницької діяльності	9,7	4,4	7,4	12,7	5,5	9,3
— адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу	0,8	1,2	1,6	0,7	0,8	1,6

— власні надходження бюджетних установ	9,1	7,8	7,7	9,4	7,4	7,2
— інші неподаткові надходження	3,8	1,6	1,5	5,0	1,9	1,7
Доходи від операцій з капіталом	1,0	0,6	0,7	0,2	0,2	0,4
Цільові фонди	0,9	0,3	0,2	0,5	0,1	0,1
Інші надходження	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

У 2012 році до державного бюджету надійшло 274,7 млрд. грн. **податкових надходжень**, що на 13,1 млрд. грн., або на 5,0 %, більше відповідного показника минулого року.

Річний план виконано на 88,3 %, а обсяг недобору становив 36,4 млрд. грн. Основною причиною цього стало невиконання річного плану з надходжень податку на додану вартість, якого надійшло на 25,3 млрд. грн. менше, ніж планувалося. Річний план з податкових надходжень було виконано лише за такими статтями, як податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції і збори за спеціальне використання природних ресурсів.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

До державного бюджету надійшло 55,3 млрд. грн. **податку на прибуток підприємств**, що, фактично, відповідає рівню попереднього року (+1,1 %). Варто зазначити, що такий скромний результат зумовлений, окрім іншого, і зменшенням ставки податку на 2 в. п. (з 23 % до 21 %) починаючи з 1 січня 2012 року.

До бюджету надійшло податку на 2,9 млрд. грн., або на 5,0 %, менше, ніж планувалося, що пов'язано як із завищенням планових показників так певним уповільненням темпів зростання економіки в останніх двох кварталах року.

Щомісячна динаміка надходжень податку на прибуток підприємств у цілому повторює тенденції попередніх років (див. графік 3.1.2).

У 2012 році позитивну динаміку надходжень податку на прибуток показали лише підприємства державної форми власності (+2,5 млрд. грн., або 31,2 %, порівняно з попереднім роком), страхові компанії (+0,2 млрд. грн., або 26,5 %). Банки сплатили до бюджету податку фактично стільки ж, скільки і в 2011 році. Інші категорії платників у 2012 році скоротили сплату податку, причому найбільшою мірою – приватний сектор: 3,3 млрд. грн., або 9,6 % (див. діаграму 3.1.1.). Однією з причин такого скорочення, ймовірно, став перехід на авансову сплату податку на прибуток підприємств, який у 2013 році розраховуватиметься, виходячи з результатів попереднього, 2012, року. Відтак, платники податку були зацікавлені у зменшенні бази для розрахунку авансових платежів. Водночас основною причиною все ж таки лишалось уповільнення темпів зростання економіки, зокрема в останні два квартали року.

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

У 2012 році до державного бюджету надійшло 138,8 млрд. грн. **податку на додану вартість**, що на 8,7 млрд. грн., або на 6,7 %, більше відповідного показника попереднього року.

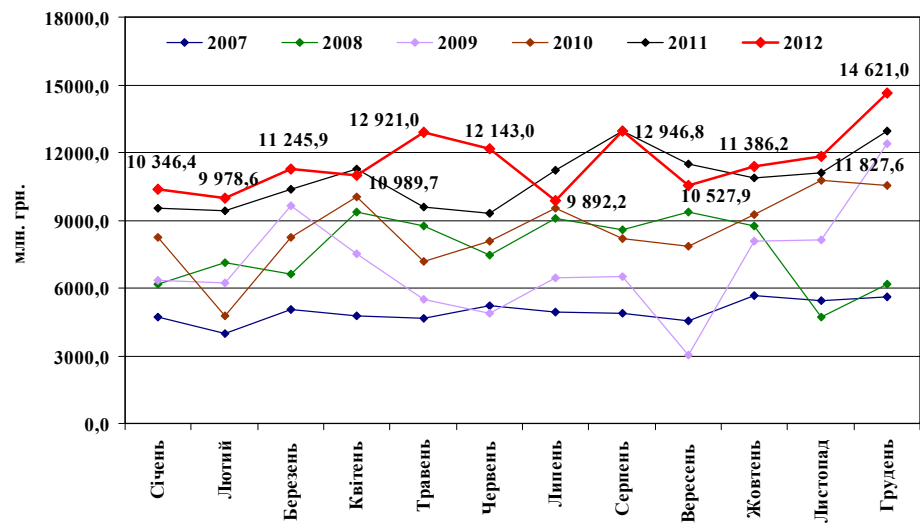
Як і прогнозували експерти ІБСЕД⁷, річний плановий показник ПДВ виконано на 84,6 %, що послужило основною причиною невиконання річного плану бюджетних надходжень у цілому. Річний план не виконано в розрізі всіх складових податку: ПДВ з вироблених в Україні товарів виконано на 87,0 %, ПДВ із ввезених на територію України товарів – на 87,3 %, бюджетне відшкодування – на 95,8 %. Загальна сума недобору становить 25,3 млрд. грн.

Щомісячна динаміка надходжень податку на додану вартість представлена на графіку 3.1.3.

⁷ Див. «Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за січень – вересень 2012 року»

Графік 3.1.3

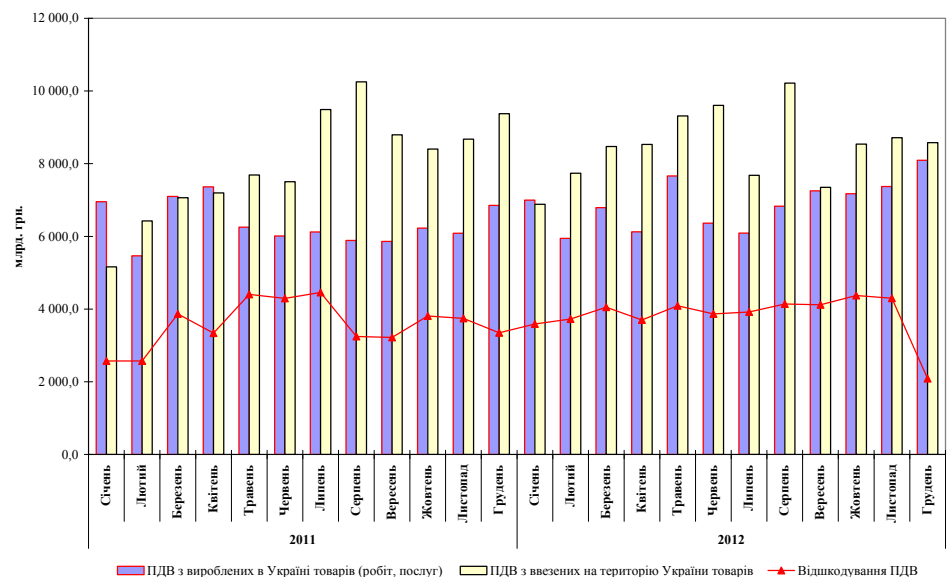
Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2007–2012 роках

З бюджету було відшкодовано 46,0 млрд. грн., що на 3,2 млрд. грн., або на 7,4 %, більше за відповідний показник 2011 року. Середньомісячний обсяг відшкодувань податку з бюджету у 2012 році зріс порівно з попереднім роком на 0,4 млрд. грн. і становив 4,0 млрд. грн. на місяць. Водночас в останній місяць року обсяг відшкодувань скоротився до 2,1 млрд. грн., тобто вдвічі (див. діаграму 3.1.2.), що зумовлено спробою в такий спосіб покращити загальний річний показник надходжень податку до бюджету.

Діаграма 3.1.2

Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість з вироблених в Україні та ввезених на територію України товарів (робіт, послуг) та відшкодувань податку з бюджету в 2011–2012 роках

ПОДАТКИ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ТА ЗОВНІШНІ ОПЕРАЦІЇ

У 2012 році до державного бюджету надійшло 13,2 млрд. грн. **податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції**, що на 1,4 млрд. грн., або на 12,0 %, більше відповідного показника минулого року.

При цьому основним чинником збільшення надходжень стало збільшення на 2,5 млрд. грн., або 24,1 %, обсягів сплати ввізного мита. Такий приріст надходжень з цього джерела дозволив виконати річний план за всією статтею «Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції».

Оскільки збільшення обсягів зовнішньої торгівлі у 2012 році порівняно з аналогічним періодом попереднього року є незначним (імпорт виріс на 2,5 %, експорт – на 0,6 %), збільшення надходжень податків на міжнародну торгівлю стало наслідком заходів щодо боротьби з застосуванням «сірих» схем під час імпорту товарів, а також, починаючи з червня 2012 року, – нових правил визначення митної вартості товарів, що ввозяться на територію України.

Порівняно з аналогічним періодом попереднього року структура податків на міжнародну торгівлю зазнала певних змін, а саме:

- частка надходжень ввізного мита (без нафтопродуктів) збільшилася на 9,7 в. п.;
- частка надходжень вивізного мита зменшилася на 9,6 в. п.;
- частка мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них зменшилася на 0,1 в. п.

У загальному вигляді це представлено на діаграмі 3.1.3.

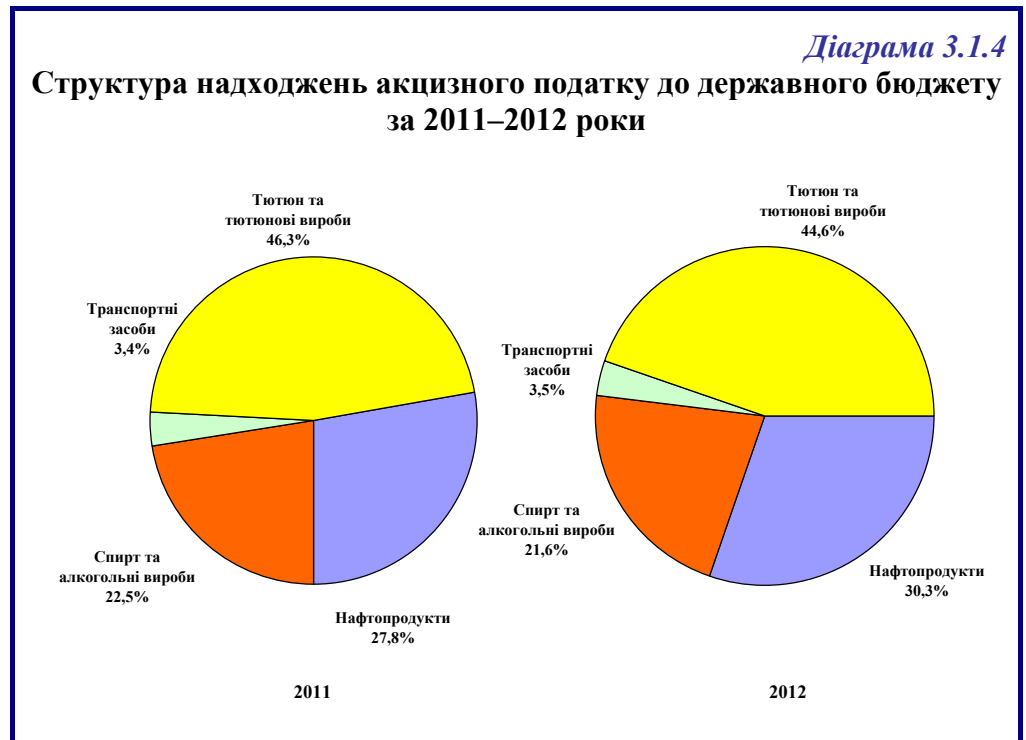

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Надходження **акцизного податку** становило 37,2 млрд. грн., що на 4,2 млрд. грн., або на 12,7 %, більше відповідного показника минулого року. Рівень виконання річного плану становив 89,1 % (що фактично відповідає рівню виконання річного плану у попередньому році, коли до державного бюджету з цього джерела надійшло 90,1 % від запланованого на рік).

Частка надходжень акцизного податку з вироблених в Україні товарів становила 73,7 % загальних акцизних надходжень проти 76,3 % у 2011 році.

Структура акцизних надходжень представлена на діаграмі 3.1.4.

Зростання обсягів надходжень акцизного податку сталося, в першу чергу, в частині надходжень акцизного податку з нафтопродуктів, які зросли на 2,1 млрд. грн., або на 22,6 %. Крім того, збільшилися надходження акцизів з тютюнових та алкогольних виробів – на 1,3 та 0,6 млрд. грн. відповідно. Це пояснюється черговим збільшенням з 1 січня поточного року ставок акцизного податку. Зокрема, специфічна ставка акцизу на етиловий спирт зросла на 3,75 грн. до 45,87 грн. за літр 100-процентного спирту. Акциз на натуральні й ігристі вина збільшився на 19–28 коп., або до 2,14–2,33 грн./л. Оподаткування сигарет без фільтру збільшено на 3,83 грн. до 46,86 грн./тис. штук, а з фільтром – на 8,56 грн., або до 104,77 грн./тис. штук. У цілому ставки акцизного податку на алкоголь, тютюнові вироби і моторне паливо збільшились у 2012 році на 8,9 %.

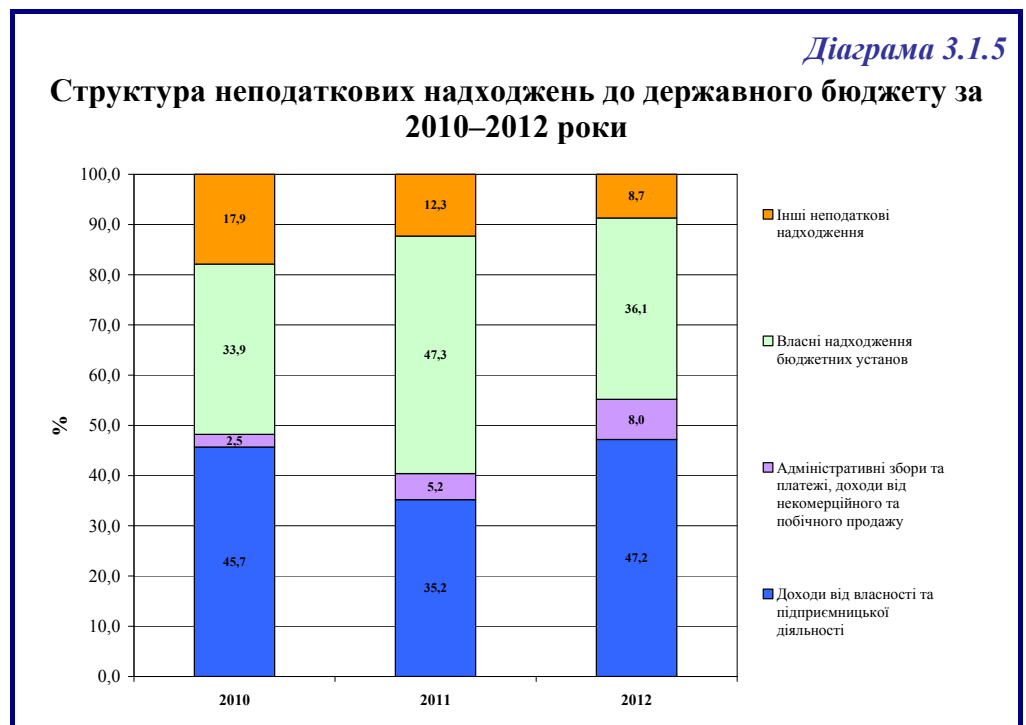
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг **неподаткових надходжень** склав 68,3 млрд. грн., що на 19,2 млрд. грн., або на 39,2 %, більше відповідного показника 2011 року.

Як і у попередньому році, річний план було перевиконано. Рівень виконання становив 116,3 %, за аналогічний період 2011 року – 114,9 %.

Структура неподаткових надходжень до державного бюджету зазнала деяких змін. Так, суттєво зменшилися частки таких статей неподаткових доходів, як власні надходження бюджетних установ (на 11,2 в. п.) та інші неподаткові надходження (на 3,6 в. п.). Водночас частка доходів від власності та підприємницької діяльності виросла на 12,0 в. п., а частка адміністративних зборів та платежів – на 2,8 в. п.

Структура неподаткових надходжень представлена на діаграмі 3.1.5.

ДОХОДИ ВІД ВЛАСНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доходів від власності та підприємницької діяльності до державного бюджету надійшло 32,2 млрд. грн., що на 14,9 млрд. грн., або на 86,6 %, більше відповідного показника минулого року. Річний план виконано на 112,8 %.

Основним чинником збільшення доходів від власності та підприємницької діяльності став перерахунок до бюджету Національним банком України 23,6 млрд. грн.

ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Обсяг **власних надходжень бюджетних установ** становив 24,7 млрд. грн., що на 1,5 млрд. грн., або на 6,3 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Рівень виконання плану за цим показником склав 146,9 % проти 133,8 % в попередньому році.

ІНШІ НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

До державного бюджету надійшло 6,0 млрд. грн. **інших неподаткових надходжень**, що відповідає обсягу надходжень з цього джерела у попередньому році.

Надходження з цього джерела склали 82,5 % річного плану, тоді як за аналогічний період 2011 року – 84,5 %.

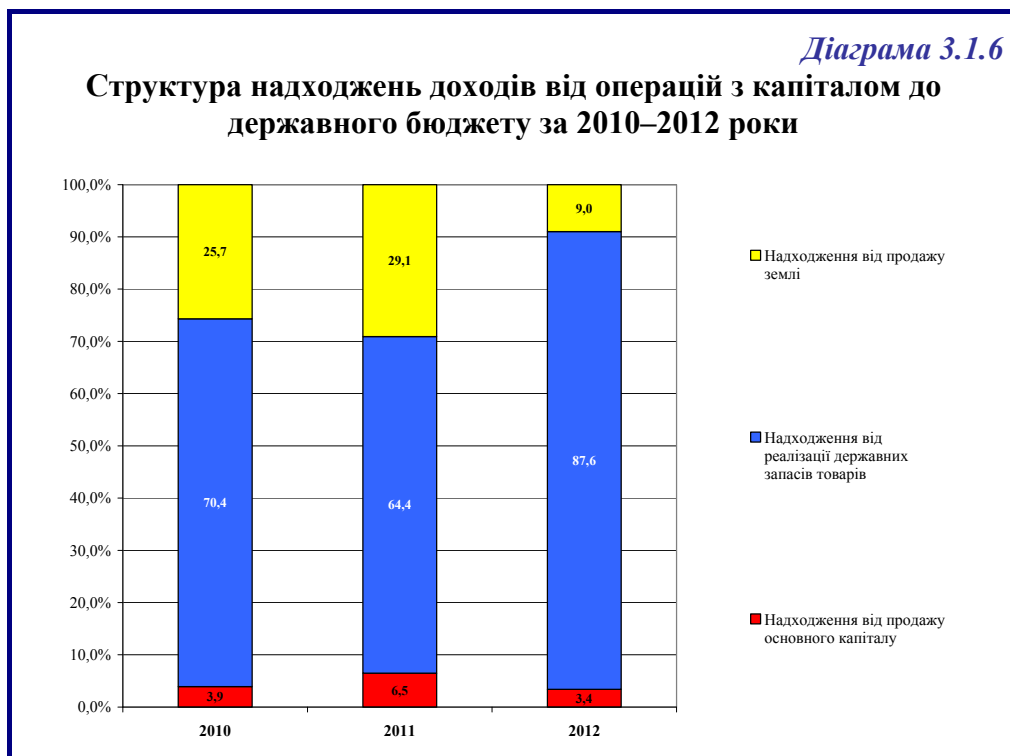
ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

У 2012 році майже в 2,5 раза збільшився обсяг **доходів від операцій з капіталом**. Так, за цією статтею до бюджету надійшло 1,2 млрд. грн., що на 237,9 % більше, ніж у 2011 році.

Основною причиною цього стало збільшення надходжень від реалізації матеріальних цінностей державного резерву, обсяг яких зріс більш ніж утричі. Ці надходження, у свою чергу, не можуть бути витрачені на поточну діяльність, вони спрямовуються на накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву.

Через це відбулися зміни у структурі доходів від операцій з капіталом: частка доходів від реалізації державних запасів товарів збільшилася на 23,2 в. п., а доходи від продажу основного капіталу та землі зменшилися відповідно на 3,1 та 20,1 в. п.

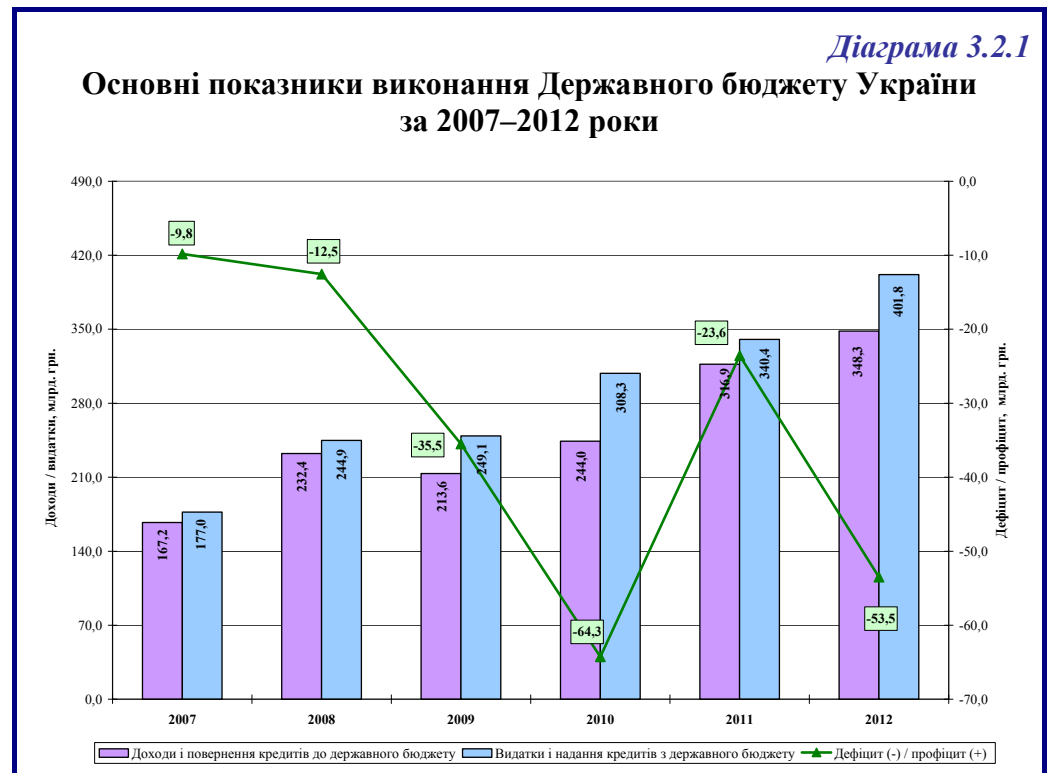
Структура надходжень доходів від операцій з капіталом представлена на діаграмі 3.1.6.

3.2. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ЗА 2012 РІК

ФІНАНСУВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

Державний бюджет виконано з дефіцитом, що становить 53,5 млрд. грн. (див. діаграму 3.2.1), або на 37,9 % більше граничного розміру, визначеного Законом про Державний бюджет України на 2012 рік. Таке перевищення сталось у результаті використання для фінансування бюджету залишків коштів у значних обсягах, що, як правило, не планується, тільки в окремих випадках стосовно залишків спеціального фонду. Дефіцит значно зріс порівняно з попереднім роком – у 2,3 раза, або майже на 30,0 млрд. грн., і став після показника 2010 року одним із найвищих значень за останні п'ять років.

За загальним фондом бюджету дефіцит становив 53,4 млрд. грн., або у 1,5 раза більше річного плану, за спеціальним фондом при запланованому річному дефіциті у сумі 3,9 млрд. грн. фактичний показник становив лише 0,1 млрд. грн. (2,6 % річного планового обсягу).

Збільшення дефіциту порівняно з попереднім роком відбулося, насамперед через те, що вперше з 2007 року на його фінансування спрямовано залишки коштів. У той час як у 2009–2011 роки відбувалось накопичення або збереження залишків.

У результаті зростання дефіциту збільшилася його частка у ВВП з 1,8 % у 2011 році до 3,8 % у 2012 році. Однак ця частка все ще значно нижча, ніж була у 2010 році, коли вона становила 5,9 %.

Фінансування державного бюджету за борговими операціями склало 41,7 млрд. грн. (див. таблицю 3.2.1), що становить 94,2 % річного планового показника. Запозичення здійснені у сумі 109,8 млрд. грн., або 97,0 % річного планового показника. Із них річний план із внутрішніх

запозичень виконано на рівні 96,4 %, за зовнішніми – 97,9 %. Частка внутрішніх запозичень складає 60,8 %, що на 5,4 в. п. менше, ніж у 2011 році.

Таблиця 3.2.1

**Показники фінансування державного бюджету за
2008–2012 роки**

Роки Показники	2008 рік	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік		
					Річний план	Факт	Виконання, %
Загальне фінансування, млрд. грн., у т.ч.:	12,5	35,5	64,3	23,6	43,0	53,5	124,5
загальний фонд	9,7	16,1	30,7	20,9	34,9	53,3	152,7
спеціальний фонд	2,8	3,8	33,6	2,6	8,1	0,2	2,5
Фінансування за борговими операціями, млрд. грн.	27,3	89,7	97,6	35,0	44,3	41,7	94,2
Запозичення, млрд. грн., у т.ч.:	33,3	121,0	124,3	80,7	113,2	109,8	97,0
- внутрішні запозичення	27,1	62,8	70,0	53,4	69,3	66,8	96,4
частка, %	81,4	51,9	56,4	66,2	61,2	60,8	99,4
- зовнішні запозичення	6,2	58,2	54,2	27,3	43,9	43,0	97,9
частка, %	18,6	48,1	43,6	33,8	38,8	39,2	101,0
Погашення, млрд. грн., у т.ч.:	-6,0	-31,3	-26,7	-45,6	-68,9	-68,1	103,3
- внутрішні зобов'язання	-3,7	-17,9	-19,7	-32,1	-38,0	-38,0	100,0
частка, %	61,7	57,2	73,8	70,3	55,1	55,8	101,1
- зовнішні зобов'язання	-2,3	-13,4	-7,0	-13,5	-30,9	-30,1	97,4
частка, %	38,3	42,8	26,2	29,7	44,9	44,2	98,6
Надходження від приватизації державного майна, млрд. грн.	0,5	0,8	1,1	11,5	7,0	6,8	97,1
Фінансування за активними операціями, млрд. грн.	-15,3	-54,9	-34,4	-23,0	-8,3	5,0	-60,2

Порівняно з 2011 роком фінансування за борговими операціями (перевищення обсягу запозичень над погашенням боргу) збільшилося на 6,7 млрд. грн., або на 19,2 %.

Дещо змінилися напрями витрачання залучених коштів. Так, у попередньому році мала місце ситуація, коли значні обсяги запозичень спрямовувалися на поповнення НАК «Нафтогаз» та капіталізацію банків⁸. У 2012 р. обсяги поповнення статутного фонду НАК «Нафтогаз» за рахунок запозичень до бюджету були незначні, вони зменшилися на 14,4 млрд. грн., або у 1,7 раза, порівняно з 2011 роком, а капіталізація банків не здійснювалася. Водночас суттєво збільшилися обсяги погашення боргу – на 22,5 млрд. грн.

Обсяги запозичень до державного бюджету збільшилися на 36,1 % порівняно з 2011 роком.

Із 103,0 млрд. грн. запозичень до загального фонду на внутрішньому ринку було залучено 64,2 млрд. грн., на зовнішньому

⁸ Оскільки такі витрати здійснюються у розділі «Фінансування» зі знаком «-», то вони методологічно зменшують дефіцит.

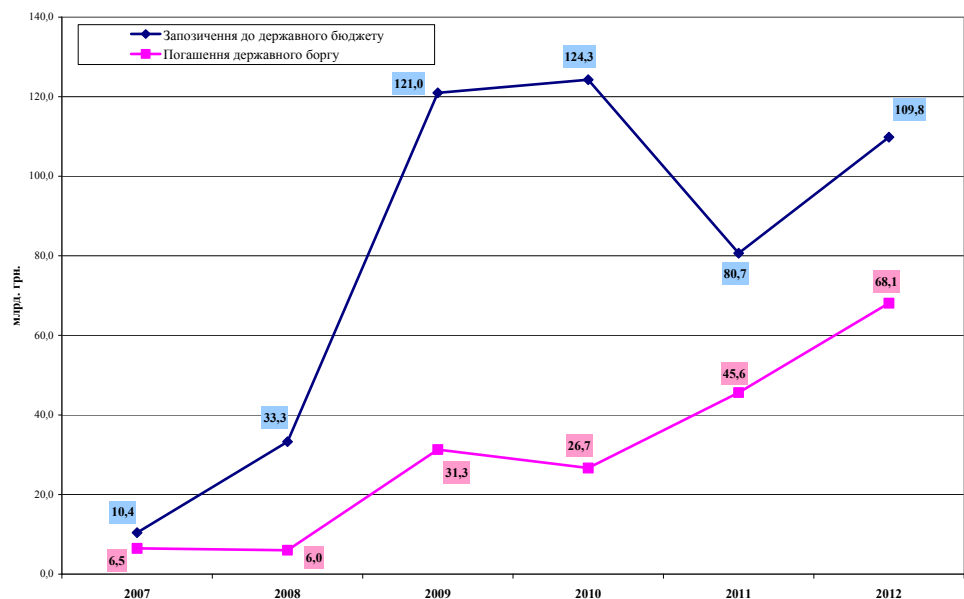
ринку – 38,8 млрд. грн. Із загального обсягу внутрішніх запозичень ОВДП у сумі 6,0 млрд. грн. та 1,0 млрд. грн. було спрямовано відповідно на поповнення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» та ПАТ «Укргідроенерго».

Кошти, що залучаються до спеціального фонду державного бюджету від міжнародних організацій економічного розвитку на фінансування спільних проектів, надійшли у сумі 4,2 млрд. грн., або 81,9 % запланованого річного обсягу. Зазначені надходження на 0,4 млрд. грн., або на 8,5 %, нижчі, ніж за 2011 рік.

Погашення боргу здійснено у сумі 68,1 млрд. грн., що у 1,5 раза більше показника 2011 р. (див. графік 3.2.1). Виконання річного планового обсягу склало 98,8 %, що на 31,0 в. п. більше відповідного показника 2011 року. Погашення внутрішнього боргу становило 38,0 млрд. грн., або 109,5 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу – 30,1 млрд. грн., або 96,4 %.

Графік 3.2.1

Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у 2007–2012 роках

Як видно з графіку 3.2.1, не допущено суттєве підвищення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу (воно склало 41,7 млрд. грн., або на 19,1 % більше ніж у попередньому році), однак на гірше змінилася ситуація щодо використання запозичень. Із усього їх обсягу, залученого до загального фонду, 28,7 млрд. грн. було спрямовано на здійснення видатків цього фонду. Водночас, капітальні видатки та видатки на окремі заходи розвитку були здійснені у сумі дещо меншій – 24,6 млрд. грн. Отже, майже 15,0 % запозичень спрямовано на видатки, пов'язані з поточною діяльністю. Нагадаємо, що у 2011 році запозичення до загального фонду майже не спрямовувалися на здійснення видатків – лише 4,8 млрд. гривень запозичень було використано для фінансування дефіциту, водночас капітальні видатки та видатки на окремі заходи розвитку було профінансовано у сумі 20,3 млрд. грн., або майже у 5,5 раза більше. У 2010 році на фоні дуже

низького обсягу капітальних видатків запозичення, що були спрямовані на фінансування дефіциту, перевищували обсяг таких видатків у 7,0 разів, або на 44,7 млрд. грн.

Структура джерел фінансування у 2012 році дещо змінилася порівняно з попередніми роками (див. діаграму 3.2.2).

Так, на 2,7 в. п. збільшилася частка запозичень до 90,2 %, а також уперше з 2007 року для фінансування були використані залишки коштів, частка яких у структурі джерел фінансування становила 4,1 %.

ВИТРАТИ НА ПОГАШЕННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

Видатки на обслуговування державного боргу становили 24,2 млрд. грн., або 81,8 % річного планового показника, що на 4,6 в. п. менше за аналогічний показник 2011 року (див. таблицю 3.2.2).

Загальний обсяг витрат на погашення й обслуговування державного боргу становив 92,3 млрд. грн., або 19,6 % усіх витрат державного бюджету.

Таблиця 3.2.2

Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за 2010–2012 роки

Роки Показники	2010 рік			2011 рік			2012 рік		
	Річний план, млрд. грн.	Факт, млрд. грн.	Виконання, %	Річний план*, млрд. грн.	Факт, млрд. грн.	Виконання, %	Річний план, млрд. грн.	Факт, млрд. грн.	Виконання, %
ПЛАТЕЖІ ЗА ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ, усього, у т.ч.:	42,5	42,2	99,4	90,5	68,8	76,0	93,4	92,3	98,8
внутрішнім	30,6	30,6	100,0	58,0	47,6	82,0	...	...	...
зовнішнім	11,9	11,6	98,0	32,4	21,2	65,3	...	...	...
Платежі з погашення державного боргу, у т.ч.:	26,9	26,7	99,2	67,3	45,6	67,8	68,9	68,1	98,8
внутрішнього	19,7	19,7	99,9	42,5	32,1	75,4	38,0	38,0	100,0
зовнішнього	7,2	7,0	97,0	24,7	13,5	54,7	30,9	30,1	97,4

Видатки на обслуговування державного боргу, у т.ч.:	15,6	15,5	99,8	23,2	23,1	99,8	24,5	24,2	98,8
внутрішнього	10,9	10,9	100,0	15,5	15,5	100,0	...	...	...
зовнішнього	4,7	4,7	99,4	7,7	7,6	99,2	...	...	...
ВИТРАТИ БЮДЖЕТУ, усього (видатки, надання кредитів, погашення державного боргу)	338,4	335,0	99,0	368,8	340,4	92,3	508,0	469,9	92,5
Питома вага платежів за державним боргом у витратах бюджету, %	12,5	12,6	x	24,5	20,2	x	18,4	19,6	x

* План за 2011 рік взято з урахуванням змін

Позитивним є те, що частка витрат на погашення та обслуговування державного боргу у загальному обсязі витрат не зростала, як це відбулося у 2011 році. Це може свідчити про дієвість суттєвого зменшення у 2011 році розриву між обсягами запозичень та погашення боргу.

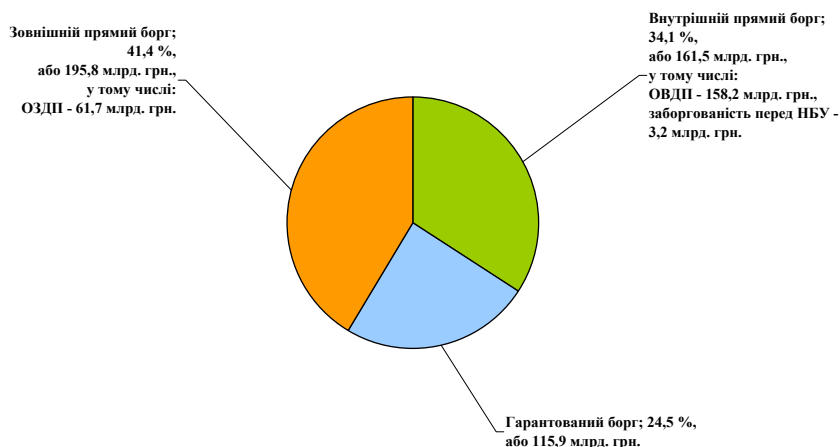
ДЕРЖАВНИЙ І ГАРАНТОВАНИЙ ДЕРЖАВОЮ БОРГ

На кінець 2012 року державний та гарантований державою борг України склав 515,5 млрд. грн., з них 59,9 % (309,0 млрд. грн.) припадає на державний та гарантований державою зовнішній борг, а 40,1 % (206,5 млрд. грн.) – на внутрішній.

Державний борг України становив 399,2 млрд. грн., або 77,4 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. У структурі державного боргу найбільша частка припадала на державний зовнішній борг – 52,3 %, який склав 208,9 млрд. грн. Державний внутрішній борг становив 47,7 % або 190,3 млрд. грн. (див. діаграму 3.2.3 та 3.2.4).

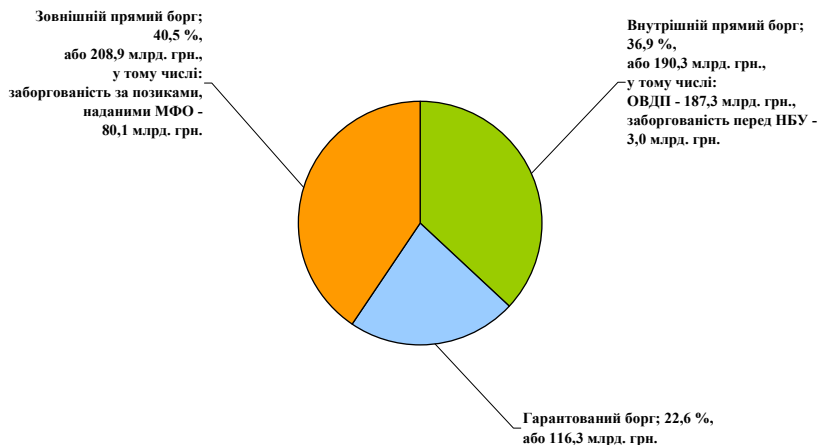
Діаграма 3.2.3

Структура державного боргу за 2011 рік

Діаграма 3.2.4

Структура державного боргу за 2012 рік

Гарантований державою борг за 2012 рік становив 116,3 млрд. грн., або 22,6 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. Найбільша частка припадає на гарантований зовнішній борг – 19,4 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу, який становить 100,1 млрд. грн. Гарантований внутрішній борг складає 16,2 млрд. грн., або 3,1 %.

3.3. АНАЛІЗ ВИДАТКІВ І КРЕДИТУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА 2012 РІК

ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Зведеного бюджету України виконані у сумі 492,5 млрд. грн., що становить 92,4 % річного планового показника, у тому числі видатки загального фонду – 417,6 млрд. грн., або 95,3 %, спеціального фонду – 74,9 млрд. грн., або 78,8 % (див. таблицю 3.3.1).

Як свідчать дані таблиці, рівень виконання видатків зведеного бюджету зменшився на 1,1 в. п. порівняно з аналогічним показником попереднього року. Так, видатки загального фонду упродовж аналізованого періоду виконані на рівні, що менше на 1,3 в. п. показника попереднього року, а спеціального фонду – на 1,5 в. п.

При цьому мають тенденцію до зниження рівні виконання видатків як загального, так і спеціального фондів.

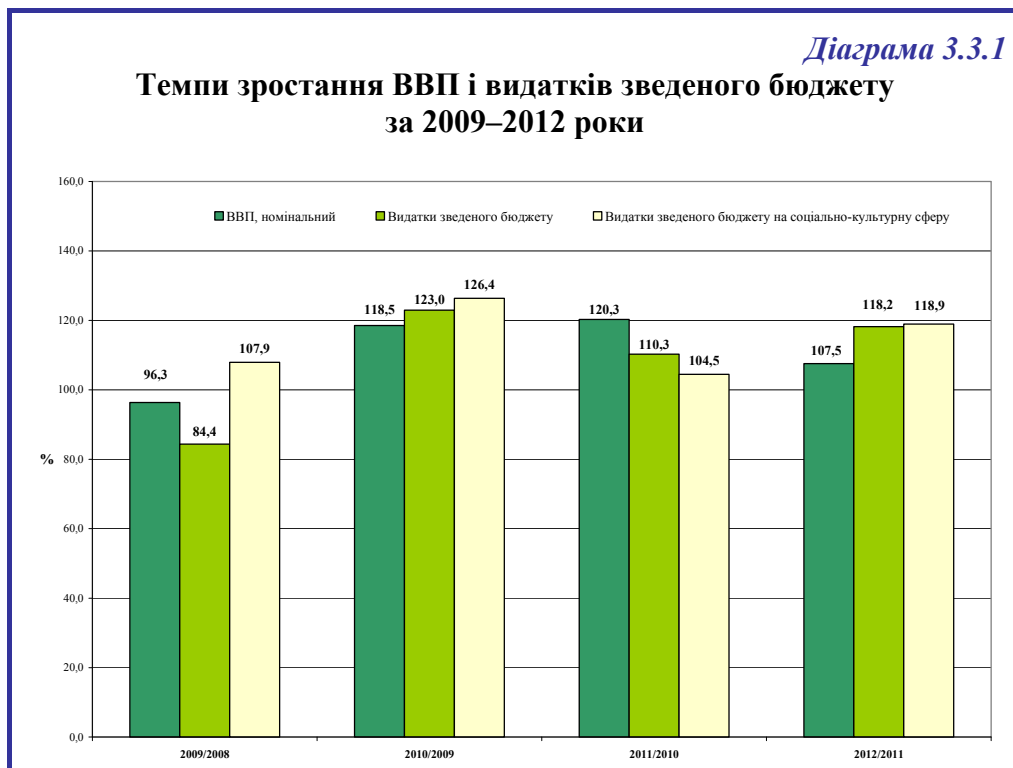
Таблиця 3.3.1

Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2010–2012 роки

Роки Видатки	2010			2011			2012		
	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %
Зведений бюджет, у т. ч.:	404 341,1	377 842,9	93,4	445 613,5	416 610,2	93,5	533 124,3	492 454,7	92,4
– загальний фонд	307 754,4	299 414,7	97,3	359 440,6	347 377,8	96,6	438 081,7	417 599,8	95,3
– спеціальний фонд	96 586,7	78 428,2	81,2	86 172,9	69 232,4	80,3	95 042,6	74 854,9	78,8
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	243 460,3	225 822,6	92,8	259 000,3	238 539,6	92,1	298 615,4	271 221,9	90,8
– загальний фонд	168 235,7	165 939,8	98,6	205 326,9	197 544,6	96,2	243 084,1	228 961,2	94,2
– спеціальний фонд	75 224,6	59 882,8	79,6	53 673,4	40 995,0	76,4	55 531,2	42 260,7	76,1
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	160 880,8	152 020,3	94,5	186 613,2	178 070,6	95,4	234 508,9	221 232,8	94,3
– загальний фонд	139 518,7	133 474,9	95,7	154 113,8	149 833,2	97,2	194 997,6	188 638,6	96,7
– спеціальний фонд	21 362,1	18 545,4	86,8	32 499,4	28 237,4	86,9	39 511,3	32 594,2	82,5
Державний бюджет (з урахуванням міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	324 785,1	303 588,8	93,6	355 516,6	333 414,6	93,8	427 040,7	395 681,5	92,7
– загальний фонд	241 479,6	238 314,9	98,7	295 965,9	287 288,4	97,1	360 737,2	343 586,6	95,2
– спеціальний фонд	83 305,5	65 273,8	78,4	59 550,7	46 126,2	77,5	66 303,5	52 094,9	78,6
Міжбюджетні трансферти, разом	81 324,8	77 766,2	95,6	96 516,3	94 875,0	98,3	128 425,3	124 459,6	96,9

Незважаючи на зазначене, видатки зведеного бюджету зростали у 2012 році вищими темпами, ніж у 2011 році: на 118,2 % порівняно з 110,3 % (див. діаграму 3.3.1). Темп зростання видатків зведеного бюджету перевищив темпи зростання номінального ВВП. Хоча частка

видатків зведеного бюджету у ВВП зросла (до 35,2 %), вона залишається нижчою, ніж була у кризовому 2008 році (38,4 %). Водночас одним із основних завдань бюджетної політики, визначених основними напрямками бюджетної політики на 2012 рік, було зменшення частки перерозподілу ВВП через зведений бюджет порівняно з урахованим у 2011 році⁹.

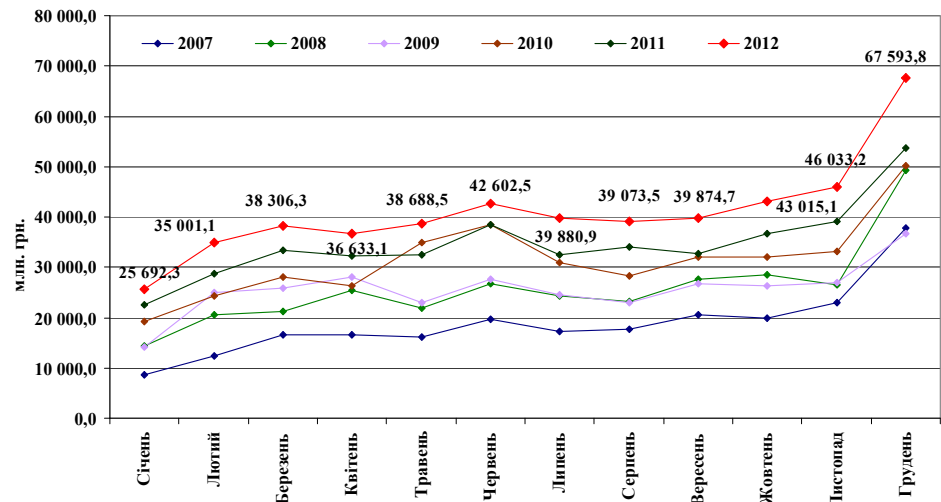
Щомісячна динаміка фактичних видатків зведеного бюджету протягом аналізованого періоду представлена на графіку 3.3.1. Порівняно з динамікою минулих років спостерігається зростання видатків упродовж 2012 року.

Видатки за грудень традиційно мали найбільше значення порівняно з іншими місяцями.

⁹ Частка доходів зведеного бюджету у ВВП також зросла - на 1,0 в.п. до 31,6 %. Основними напрямками бюджетної політики на 2012 р. передбачалося знизити цю частку проти врахованої на 2011 рік у розмірі 28,7 %.

Графік 3.3.1

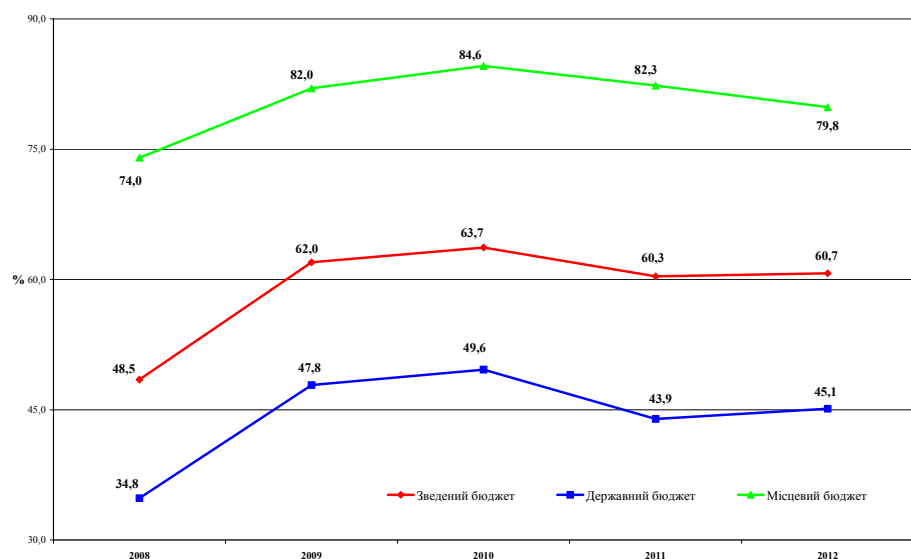
Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2007–2012 роках

Видатки соціального спрямування¹⁰ зведеного бюджету у 2012 році становили 299,0 млрд. грн., що більше за аналогічний показник попереднього року на 47,6 млрд. грн., або на 18,9 %. Їх частка залишилася майже на рівні 2011 року і становила 60,7%, що на 1,3 в. п. нижче ніж у 2009 році, наступному за кризовим роком (див. графік 3.3.2). Частки видатків зведеного бюджету на освіту, охорону здоров'я та соціальний захист і соціальне забезпечення становили у 2012 році 20,6 %, 11,9 % та 25,4 % відповідно щодо 20,7 %, 11,7 %, 25,3 % у 2011 році.

Графік 3.3.2

Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2008–2012 роки

¹⁰ До видатків соціального спрямування належать видатки на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення (Постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.2011 р. № 3358).

Із графіка 3.3.2 видно, що місцеві бюджети спрямовують у соціально-культурну сферу значно більшу частку витратків, ніж державний бюджет. Це пояснюється структурою витрат місцевих бюджетів, згідно з Бюджетним кодексом України. Як позитивне слід зазначити, що ця частка витратків місцевих бюджетів зменшилася щодо показника попереднього року на 2,5 в. п. і склала 79,8 %.

Таке зменшення відбулося в результаті того, що мали місце суттєві темпи зростання витратків на житлово-комунальне господарство (див. таблицю 3.3.2). У 2012 році їх обсяг у зведеному бюджеті досяг 8,7 млрд. грн., що майже дорівнює обсягу докризового 2008 року, – частка цих витратків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті зросла на 1,7 в. п. до 4,7 %.

Частки інших витратків місцевих бюджетів, що спрямовуються на виконання власних повноважень і також безпосередньо пов'язані з життєдіяльністю населення, а саме транспорт та дорожнє господарство, становили відповідно 2,1 % (або на 0,3 в. п. більше за 2011 рік) та 1,7 % (або на 0,4 в. п. більше за 2011 рік).

Таблиця 3.3.2

Темпи зростання окремих видів витратків зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2010–2012 роки порівняно з попереднім періодом

(%)

Роки Витатки згідно з функціональною класифікацією	2010			2011			2012		
	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
Разом витратків (без урахування міжбюджетних трансфертів), з них на:	122,9	125,3	119,6	110,3	105,7	117,3	118,1	113,7	124,1
– житлово-комунальне господарство	72,4	312,0	63,5	159,8	38,4	182,2	231,1	117,1	235,5
– охорону здоров'я	122,4	116,2	124,0	109,4	116,7	107,6	119,4	111,1	121,6
– духовний і фізичний розвиток	138,4	160,6	124,4	93,3	74,2	108,9	126,8	143,3	117,7
– освіти	119,5	120,4	119,1	108,1	94,5	115,7	117,7	111,1	120,8
– соціальний захист і соціальне забезпечення	132,7	134,5	129,2	100,9	91,7	118,9	118,8	118,4	119,5

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

Рівень виконання річного плану витратків Державного бюджету України з урахуванням міжбюджетних трансфертів зменшився на 1,1 в. п. щодо минулорічного показника і становив 92,7. Обсяг цих витратків збільшився порівняно з 2011 роком на 18,7 % і становив 395,7 млрд. грн. (див. таблицю 3.3.1).

Витатки Державного бюджету України без урахування міжбюджетних трансфертів склали 271,2 млрд. грн., що більше минулорічного показника на 32,7 млрд. грн., або на 13,7 %. Рівень виконання річного плану становив 90,8 %, що на 1,3 в. п. нижче минулорічного.

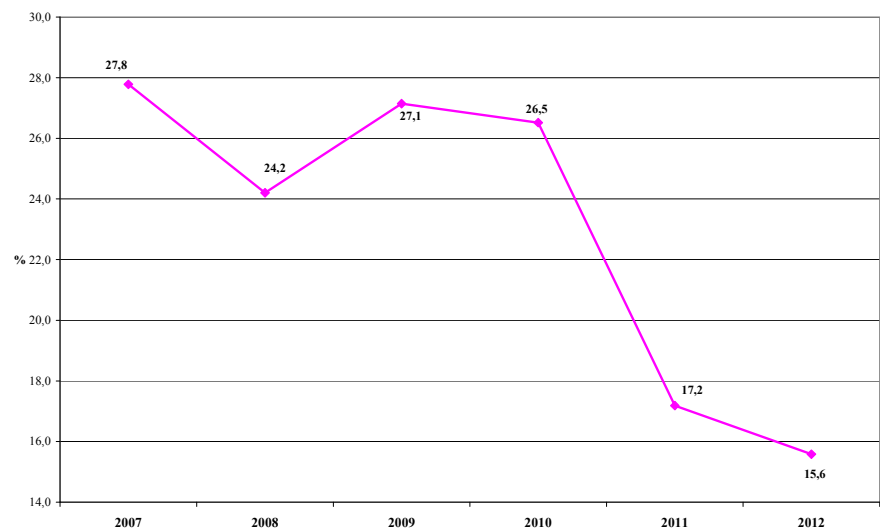
Із загального фонду було профінансовано 229,0 млрд. грн., що на 15,9 % більше відповідного показника 2011 року і становить 94,2 % річних планових призначень, зі спеціального фонду – 42,3 млрд. грн., що більше показника попереднього року на 5,5 %. Рівень виконання

річного плану по спеціальному фонду становить 76,1 % (за 2011 рік – 76,4 %).

Скорочення частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів у 2012 році є негативним фактором. У загальній сумі видатків цей показник зменшився порівняно з минулорічним показником на 1,6 в. п. і склав 15,6 % (див. графік 3.3.3).

Графік 3.3.3

Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за 2007–2012 роки

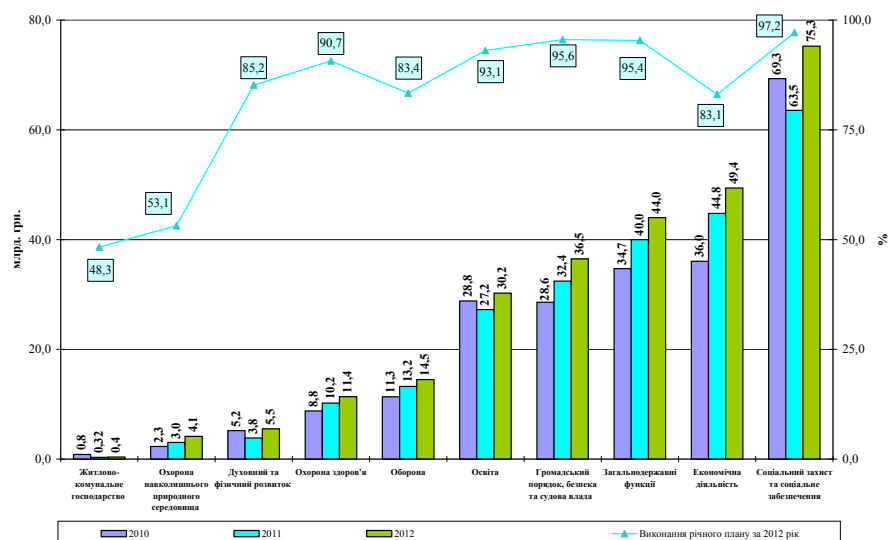

ВИДАТКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Порівняно з показниками минулого року спостерігалось зростання видатків державного бюджету в цілому (див. діаграму 3.3.2).

Діаграма 3.3.2

Динаміка видатків державного бюджету за 2010–2012 роки у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування

Найбільше зростання видатків у номінальному вираженні відбулося за такими напрямками:

- соціальний захист та соціальне забезпечення – на 11,8 млрд. грн., або на 18,6 %;
- економічна діяльність – на 4,6 млрд. грн., або на 10,3 %, при цьому на паливно-енергетичний комплекс – на 6,4 млрд. грн., або на 58,7%;
- громадський порядок, безпека та судова влада – на 4,1 млрд. грн., або на 12,3 %;
- загальнодержавні функції – на 4,0 млрд. грн., або на 9,0 %, у складі яких видатки на обслуговування боргу – на 1,1 млрд. грн., або на 4,8 %.

Найвищі показники виконання річного плану демонструють видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (97,2 %), видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу (95,6 %) та видатки на загальнодержавні функції (95,4 %) (див. діаграму 3.3.2).

Низькі рівні виконання, як і в попередньому році, спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство (рівень виконання – 48,3 %), охорону навколишнього природного середовища (53,1%).

Однак, незважаючи на невисокий рівень виконання видатків на житлово-комунальне господарство, за позитивне слід відмітити суттєве збільшення їх рівня порівняно з минулим роком (на 21,3 в. п.).

У структурі видатків спостерігається зростання частки міжбюджетних трансфертів та зниження інших видатків державного бюджету (див. таблицю 3.3.3). У цілому темпи приросту міжбюджетних трансфертів становили 31,2 %, а усіх видатків – 18,7 %.

Таблиця 3.3.3

Видатки державного бюджету за 2010–2012 роки у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2010			2011			2012		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Частка факт, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Частка факт, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Частка факт, %
Загальнодержавні функції, з них:	35 783,9	34 694,3	11,4	41 184,3	39 991,1	12,0	46 148,4	44 010,7	11,1
• обслуговування боргу	15 569,2	15 539,0	5,1	23 226,5	23 134,4	6,9	24 492,1	24 196,6	6,1
Оборона	13 591,6	11 347,1	3,7	14 488,9	13 240,9	4,0	17 374,1	14 485,7	3,7
Громадський порядок, безпека та судова влада	29 297,6	28 570,7	9,4	33 336,7	32 414,2	9,7	38 160,8	36 469,8	9,2
Охорона навколишнього природного середовища	6 072,5	2 292,7	0,8	4 631,3	3 008,2	0,9	7 781,6	4 135,4	1,0
Житлово-комунальне господарство	1 021,9	844,4	0,3	1 200,7	324,2	0,1	785,8	379,6	0,1
Охорона здоров'я	9 048,3	8 759,0	2,9	10 903,3	10 193,7	3,1	12 520,6	11 358,5	2,9
Духовний та фізичний розвиток	5 398,6	5 165,5	1,7	4 145,3	3 830,2	1,1	6 441,6	5 488,5	1,4
Освіта	30 579,7	28 807,5	9,5	29 212,3	27 231,9	8,2	32 494,1	30 243,2	7,6
Соціальний захист та соціальне забезпечення, з них:	71 018,2	69 311,3	22,8	64 359,9	63 533,4	19,1	77 446,5	75 254,4	19,0
• соціальний захист пенсіонерів	64 770,9	64 086,5	21,1	58 317,2	58 317,2	17,5	64 494,1	64 494,1	16,3

Економічна діяльність, у т.ч.:	41 647,9	36 030,0	11,9	55 537,7	44 771,5	13,4	59 461,9	49 396,0	12,5
• сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 678,4	7 208,3	2,4	10 804,4	7 487,0	2,2	10 626,4	7 365,3	1,9
• паливно-енергетичний комплекс	13 186,8	12 024,4	4,0	12 406,7	10 915,2	3,3	19 529,5	17 270,1	4,4
• транспорт	15 213,9	12 608,4	4,2	17 945,5	14 735,4	4,4	14 499,7	12 847,9	3,2
• інші видатки на економічну діяльність	5 568,8	4 188,8	1,4	14 381,1	11 633,9	3,5	14 806,2	11 912,8	3,0
Міжбюджетні трансферти	81 324,9	77 766,2	25,6	96 516,3	94 875,0	28,4	128 425,3	124 459,6	31,5
Усього	324 785,1	303 588,8	100,0	355 516,6	333 414,5	100,0	427 040,7	395 681,5	100,0

Якщо розглянути видатки за більш деталізованими напрямками, то у їх структурі спостерігається деякий перерозподіл (див. таблицю 3.3.4).

Таблиця 3.3.4

Порівняння видатків державного бюджету за 2011–2012 роки за функціональною класифікацією видатків та кредитування

Найменування показників згідно з функціональною класифікацією видатків та кредитування	Виконано за 2011 рік, млн. грн.	Виконано за 2012 рік, млн. грн.	Зміна показника (+/-) 2012 року проти 2011 року, млн. грн.	Структура збільшення 2012 року проти 2011 року, %	Темпи зростання 2012 року проти 2011 року, %
УСЬОГО ВИДАТКІВ, у тому числі:	333 414,5	395 681,5	62 267,0	x	118,7
Зменшення видатків - усього, у т.ч.:	39 963,6	34 754,6	-5 209,0	x	87,0
Інші галузі економіки (у складі видатків на економічну діяльність)	7 128,4	6 419,9	-708,5	x	90,1
Фінансова та фінансова діяльність	7 742,1	7 341,5	-400,7	x	94,8
Поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога	973,4	663,0	-310,4	x	68,1
Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	322,8	31,0	-291,8	x	9,6
Повітряний транспорт	346,8	67,5	-279,3	x	19,5
Обробна промисловість	526,1	261,6	-264,5	x	49,7
Електроенергетична галузь	568,7	305,9	-262,8	x	53,8
Сільське господарство	6 776,3	6 541,1	-235,3	x	96,5
Інша діяльність у сфері соціального захисту	287,3	56,1	-231,2	x	19,5
Інше зменшення видатків	22 419,9	13 067,0	-9352,9	x	58,3
Збільшення видатків - усього, у т.ч.:	293 450,9	360 926,9	67 476,0	100,0	123,0
Міжбюджетні трансферти	94 875,0	124 459,6	11 416,1	16,9	120,1
Соціальний захист пенсіонерів	58 317,2	64 494,1	6 988,8	10,4	173,1
Соціальний захист інших категорій населення	2 557,5	7 178,1	3 517,2	5,2	517,1
Нафтогазова галузь		3 900,0	3 065,3	4,5	147,4
Вугільна галузь та інші галузі з видобутку твердого палива	10 161,2	12 835,7	1 462,9	2,2	109,4
Проведення виборів та референдумів	58,4	2 028,1	1 356,6	2,0	124,7
Вищі навчальні заклади III і IV рівнів акредитації	20 091,5	21 861,5	1 046,8	1,6	111,4
Інша економічна діяльність	425,9	2 173,5	1 015,0	1,5	120,7
Інше збільшення видатків	106 964,2	121 996,2	15 032,0	22,2	114,1

ВИДАТКИ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Як свідчать дані таблиці 3.3.5, відбулося зростання видатків майже за усіма статтями економічної класифікації, окрім капітальних видатків (скорочення на 5,6 %) та видатків на продукти харчування (зменшення на 2,5 %).

Таблиця 3.3.5

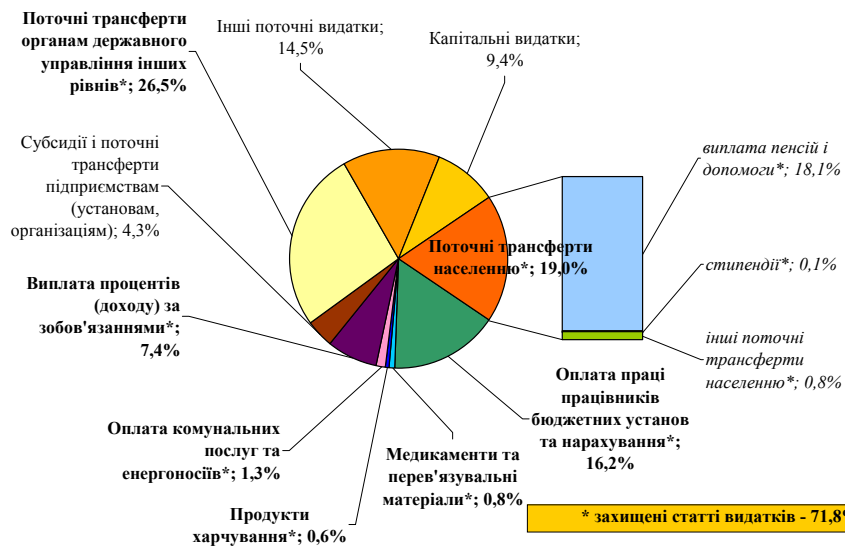
**Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами)
за 2010–2012 роки у розрізі економічної класифікації**

Роки Видатки згідно з економічною класифікацією	2010			2011			2012		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %
Поточні видатки	294 847,4	282 531,6	95,8	311 548,5	302 173,1	97,0	381 756,5	366 180,3	95,9
Оплата праці працівників бюджетних установ	39 125,1	39 000,6	99,7	41 712,3	41 517,9	99,5	45 769,2	45 272,4	98,9
Нарахування на заробітну плату	12 346,2	12 248,6	99,2	13 080,9	12 945,8	99,0	14 794,1	14 501,9	98,0
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	2 324,7	2 248,6	96,7	2 655,5	2 603,9	98,1	3 250,3	3 197,4	98,4
Продукти харчування	2 226,9	2 142,4	96,2	2 182,6	2 138,9	98,0	2 129,2	2 081,3	97,7
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	4 527,2	4 164,3	92,0	4 336,4	4 187,4	96,6	5 634,8	5 391,8	95,7
Виплата процентів (доходу) за зобов'язаннями	16 656,0	16 639,5	99,9	24 655,9	24 591,2	99,7	25 989,1	25 753,3	99,1
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	22 023,7	20 370,5	92,5	15 486,5	14 468,2	93,4	22 277,6	20 528,7	92,1
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	78 666,9	75 362,9	95,8	89 607,6	88 311,2	98,6	121 817,3	119 610,4	98,2
Поточні трансферти населенню, у т. ч.:	70 502,0	69 713,5	98,9	63 241,7	63 175,5	99,9	75 969,0	74 283,5	97,8
• виплата пенсій і допомоги	66 765,7	66 074,0	99,0	60 371,2	60 367,0	100,0	66 560,3	66 557,2	100,0
• стипендії	1 004,1	1 001,9	99,8	259,2	258,6	99,8	285,9	282,5	98,8
• інші поточні трансферти населенню	2 732,2	2 637,6	96,5	2 611,3	2 550,0	97,7	9 122,8	7 443,8	81,6
Інші поточні видатки	46 448,8	40 640,7	87,5	54 589,1	48 233,1	88,4	64 125,9	55 559,5	86,6
Капітальні видатки, з них:	29 729,6	21 057,1	70,8	43 727,7	31 241,4	71,4	45 038,2	29 501,2	65,5
Капітальне будівництво (придбання)	2 827,5	1 495,2	52,9	2 951,2	1 701,7	57,7	3 599,9	2 609,9	72,5
Капітальний ремонт, реконструкція та реставрація	4 288,5	1 472,9	34,3	1 990,2	814,9	40,9	5 017,8	2 855,0	56,9
Капітальні трансферти	18 813,8	15 111,0	80,3	32 067,3	23 457,3	73,2	30 191,5	19 973,2	66,2
Нерозподілені видатки	208,2	0,0	0,0	240,4	0,0	0,0	246,0	0,0	0,0
Усього видатків (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)	324 785,1	303 588,8	93,5	355 516,6	333 414,5	93,8	427 040,7	395 681,5	92,7

Структура видатків державного бюджету у розрізі економічної класифікації дещо змінилася порівняно з минулим роком (див. діаграми 3.3.3 і 3.3.4).

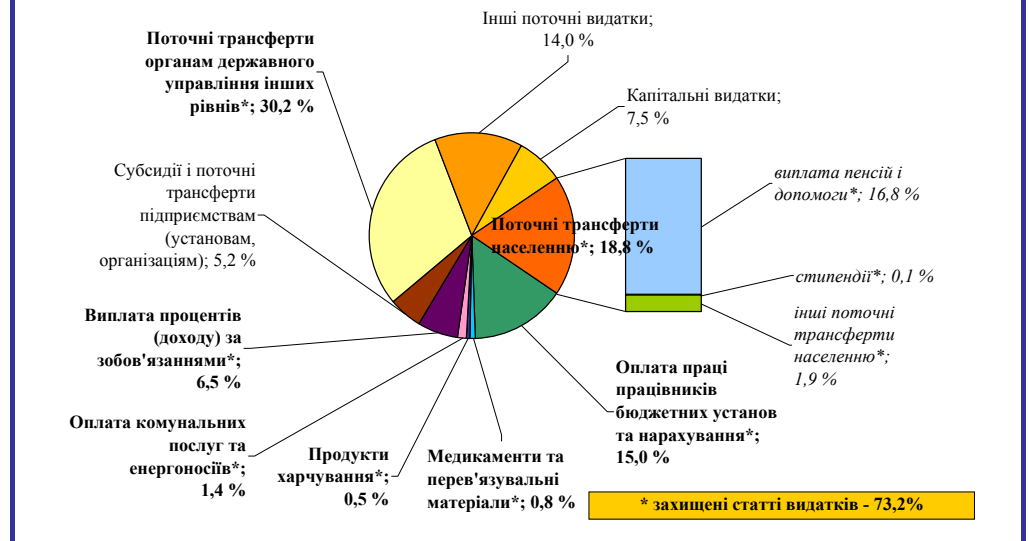
Діаграма 3.3.3

**Структура фактичних видатків державного бюджету
за 2011 рік у розрізі економічної класифікації**

Діаграма 3.3.4

Структура фактичних видатків державного бюджету за 2012 рік у розрізі економічної класифікації

Зміна структури видатків за економічною класифікацією пов'язана як зі зниженням їх рівня виконання в цілому, так і з окремими структурними змінами. Зокрема, дещо погіршилася спроможність бюджету у здійсненні капітальних вкладень.

Так, частка поточних видатків зросла на 1,9 в. п. до 92,5 %, що відбулося за рахунок трансфертів органам управління інших рівнів, частка яких збільшилася на 3,7 в. п. і на них припадало близько третини усіх видатків державного бюджету. На поточні трансферти населенню спрямовано 18,8 % усіх видатків бюджету, оплату праці та нарахування на неї – 15,0 %, виплату процентів за державним боргом – 6,5 %.

Знизився як обсяг, так і рівень виконання капітальних видатків. Так, вони становили 29,5 млрд. грн., що на 1,7 млрд. грн., або на 5,6 %, менше, ніж у 2011 р. Рівень їх виконання знизився на 5,9 в. п. і склав 65,5 %.

Зменшилися такі видатки:

- Державній службі автомобільних доріг – на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування, вони скоротилися на 1,1 млрд. грн., або на 13,6 %, і становили 7,0 млрд. грн.;

- Національному агентству з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів, що пов'язано зі зменшенням обсягу робіт щодо підготовки до чемпіонату порівняно з 2011 роком;

- Міністерству енергетики та вугільної промисловості, що пов'язано також зі зміною пріоритетів у фінансуванні. Так, видатки на державну підтримку будівництва вугле- та торфодобувних підприємств, їх технічне переоснащення скоротилися на 0,4 млрд. грн. Водночас поточні видатки на державну підтримку вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції суттєво зросли (у 1,5 раза) і становили 10,2 млрд. грн.

ВИДАТКИ ЗА ПРОГРАМНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Негативним фактором є підвищення частки захищених статей видатків державного бюджету за економічною класифікацією до 73,2 %, що більше відповідного показника 2011 року на 1,5 в. п.

Стан виконання видаткової частини Державного бюджету України за 2010–2012 роки за програмною класифікацією наведено у додатку А.

Найбільше від обсягу річного плану профінансовано програми таких головних розпорядників:

- Міністерство соціальної політики України. Видатки Пенсійного фонду України профінансовано в обсязі 64,5 млрд. грн., або стовідсотково до річних планових призначень;
- Міністерство фінансів України. Видатки на обслуговування боргу профінансовано в обсязі 24,2 млрд. грн., або 99,8 % річних планових призначень, дотації вирівнювання – на 60,6 млрд. грн., або стовідсотково;
- Міністерство енергетики та вугільної промисловості України. Державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості продукції, у тому числі забезпечення гарантійних зобов'язань з повернення бюджетних позик, профінансована у сумі 10,2 млрд. грн., або на рівні 100 % річного планового показника. Компенсація НАК «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання на виробництво теплової енергії, яка споживається населенням здійснена у повному обсязі у сумі 3,9 млрд. грн.

Найнижчий рівень виконання видатків склався по Міністерству економічного розвитку і торгівлі України – 45,1 % річного планового обсягу.

НАДАННЯ КРЕДИТІВ З БЮДЖЕТУ / ПОВЕРНЕННЯ КРЕДИТІВ ДО БЮДЖЕТУ

Обсяг наданих із державного бюджету кредитів становить 6,2 млрд. грн., або 50,6 % річного плану, а обсяг повернутих кредитів – 2,3 млрд. грн., або 17,7 %. Рівень виконання річного плану з надання кредитів знизився на 2,2 в. п., а з повернення кредитів – зріс на 2,6 в. п.

Показники надання і повернення кредитів до Державного бюджету України за три останні роки відображено у таблиці 3.3.6.

Таблиця 3.3.6

Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за 2010–2012 роки

Показники \ Роки	2010			2011			2012		
	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання, %
Кредитування, у т.ч.:	1 047,5	1 292,0	123,3	–1 946,4	4 711,9	х	–983,3	3 856,3	х
надання кредитів	6 565,3	4 719,0	71,9	13 254,8	7 000,6	52,8	12 219,1	6 188,4	50,6
повернення кредитів	–5 517,8	–3 427,0	62,1	–15 201,2	–2 288,7	15,1	–13 202,4	–2 332,1	17,7

Найбільше **кредитів** із державного бюджету було надано у сфері сільського та дорожнього господарства, зокрема:

- Міністерству аграрної політики та продовольства України за бюджетною програмою «Формування державного інтервенційного фонду Аграрним фондом, а також для закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників» – 2,2 млрд. грн.;
- Державній службі автомобільних доріг України за бюджетною програмою «Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору» – 2,5 млрд. грн.

Повернення кредитів, в основному, відбулося за функцією «Економічна діяльність».

У розрізі бюджетних програм найбільше повернення кредитів мало місце за такими головними розпорядниками:

- Міністерство аграрної політики та продовольства України за програмою «Повернення коштів, наданих Міністерству аграрної політики України на формування державного інтервенційного фонду Аграрним фондом, а також для закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників» – 0,3 млрд. грн.;
- Міністерство фінансів України за програмою «Повернення позик, наданих для фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою» – 1,6 млрд. грн.;
- Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України за програмою «Повернення кредитів, наданих у 2007 році з Державного бюджету України на реалізацію інноваційних та інвестиційних проектів у галузях економіки, у першу чергу з впровадження передових енергозберігаючих технологій і технологій з виробництва альтернативних джерел палива» – 0,1 млрд. грн.

3.4. ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА 2012 РІК

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

За даними Державного казначейства України, до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) за 2012 рік надійшло 225,3 млрд. грн., що на 24,1 %, або на 43,7 млрд. грн., більше за показник попереднього року.

Без урахування міжбюджетних трансфертів надійшло 100,8 млрд. грн., що на 16,6 % більше, ніж у 2011 році.

Рівень виконання річного плану доходів, затвердженого місцевими радами, становив 103,5 % проти 101,2 % за даними попереднього року. Рівень виконання річного розрахункового показника Міністерства фінансів України на 2012 рік склав 108,9 % (у 2011 році – 106,7 %).

Виконання дохідної частини місцевих бюджетів характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.1.

Таблиця 3.4.1

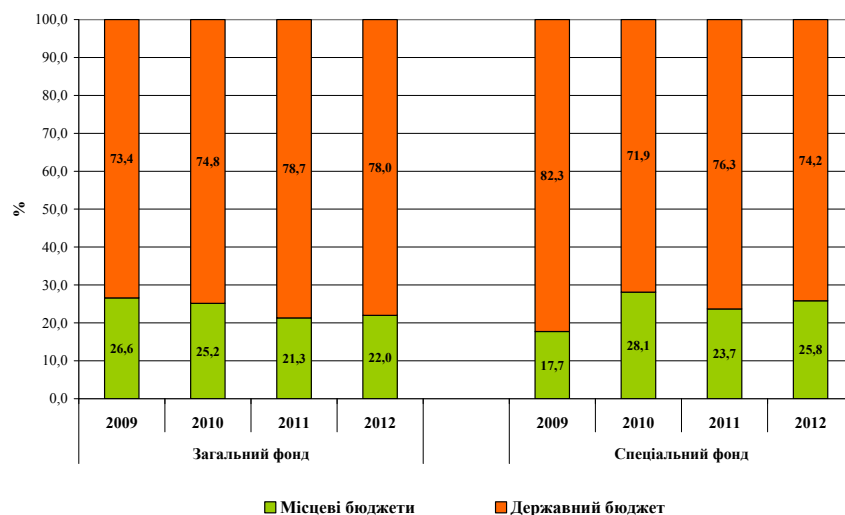
Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2010–2012 роки

Доходи	Факт 2010 рік	Факт 2011 рік	Розрахункові показники МФУ на 2012 рік	Затверджено місцевими радами на 2012 рік	Факт 2012 рік	Виконання розрахункових показників МФУ, %	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн. грн., у т.ч.:	80 515,8	86 456,6	92 566,3	97 405,8	100 813,8	108,9	103,5
– загальний фонд	67 645,3	71 391,2	80 018,8	83 150,3	81 207,9	101,5	97,7
– спеціальний фонд	12 870,5	15 065,4	12 547,5	14 255,5	19 605,9	156,3	137,5

Частка доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 22,6 %, що на 0,9 в. п. більше за відповідний показник 2011 року. При цьому частка доходів загального фонду місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету збільшилася на 0,7 в. п. і склала 22,0 %. За питомою вагою доходів спеціального фонду місцевих бюджетів відмічається збільшення на 2,1 в. п. до 25,8 % (див. діаграму 3.4.1).

Діаграма 3.4.1

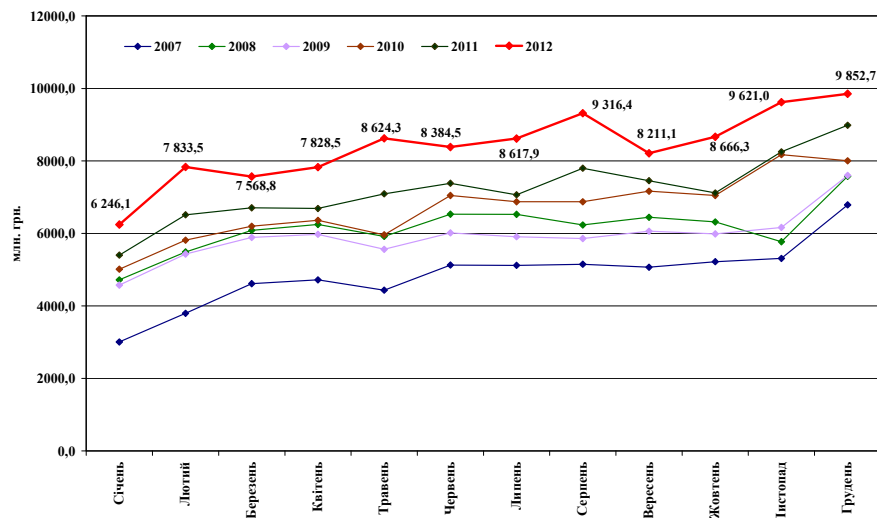
Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за 2009–2012 роки

Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів у цілому повторює тенденції останніх років (див. графік 3.4.1). Водночас відмічається збільшення цих доходів, що в основному пов'язано зі зростанням надходжень від податку з доходів фізичних осіб та зборів за спеціальне використання природних ресурсів. Також варто відмітити значне зростання надходжень від справляння зборів за спеціальне використання води та плати за користування надрами, що спостерігалось у травні, серпні та листопаді.

Графік 3.4.1

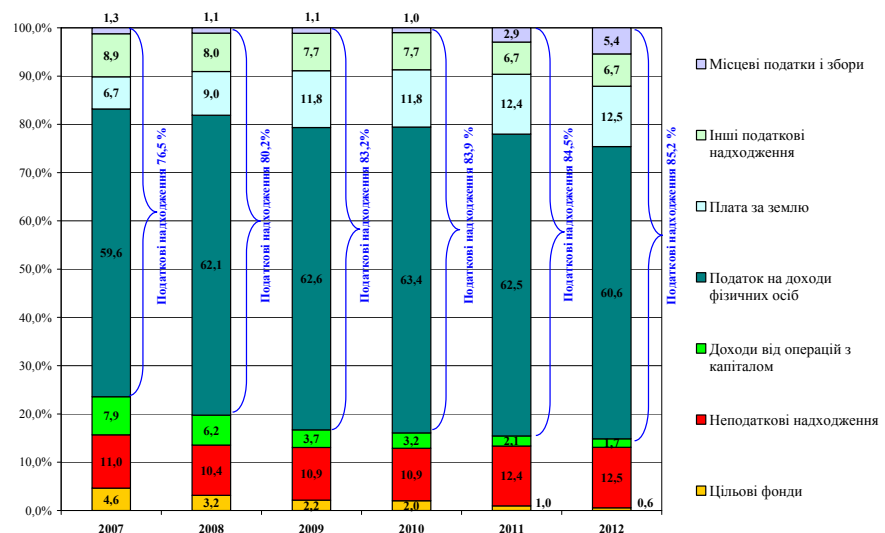
Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2007–2012 роках

У структурі доходів місцевих бюджетів порівняно з попередніми роками можна відмітити певне зростання частки податкових надходжень з одночасним зменшенням доходів від операцій з капіталом та надходжень до цільових фондів (див. діаграму 3.4.2).

Діаграма 3.4.2

Структура доходів місцевих бюджетів за 2007–2012 роки

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Податкові надходження у 2012 році склали 85,2 % доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів). Їх обсяг становив 85,9 млрд. грн., що на 17,5 % більше, ніж аналогічний показник 2011 року. Відмічається зменшення частки податку з доходів фізичних осіб на 1,9 в. п. Водночас частка місцевих податків і зборів зросла на 2,5 в. п., що в основному пов'язано із зарахуванням до їх складу єдиного податку, відповідно до нової редакції Бюджетного кодексу України.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Податок на доходи фізичних осіб продовжує зберігати позицію найвагомішого за обсягом джерела дохідної частини місцевих бюджетів хоча і спостерігається деяке зниження частки цього податку у доходах місцевих бюджетів. Надходження цього податку склали 61,1 млрд. грн., що майже на 13,0 % більше за відповідний показник минулого року. При цьому приріст надходжень податку із заробітної плати, на який у загальній структурі податку припадало 87,1 %, становив 11,5 %.

Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб відображена на діаграмі 3.4.3.

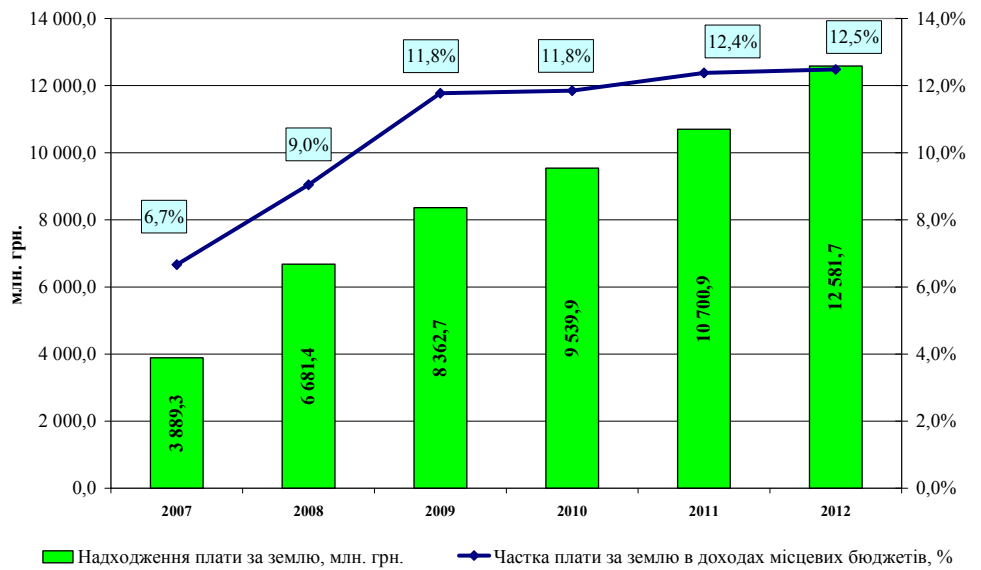

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ

Другим за обсягом джерелом надходжень доходів до місцевих бюджетів традиційно є **плата за землею**. З цього джерела надійшло 12,6 млрд. грн., що на 17,6 % більше за відповідний показник минулого року (див. діаграму 3.4.4).

Діаграма 3.4.4

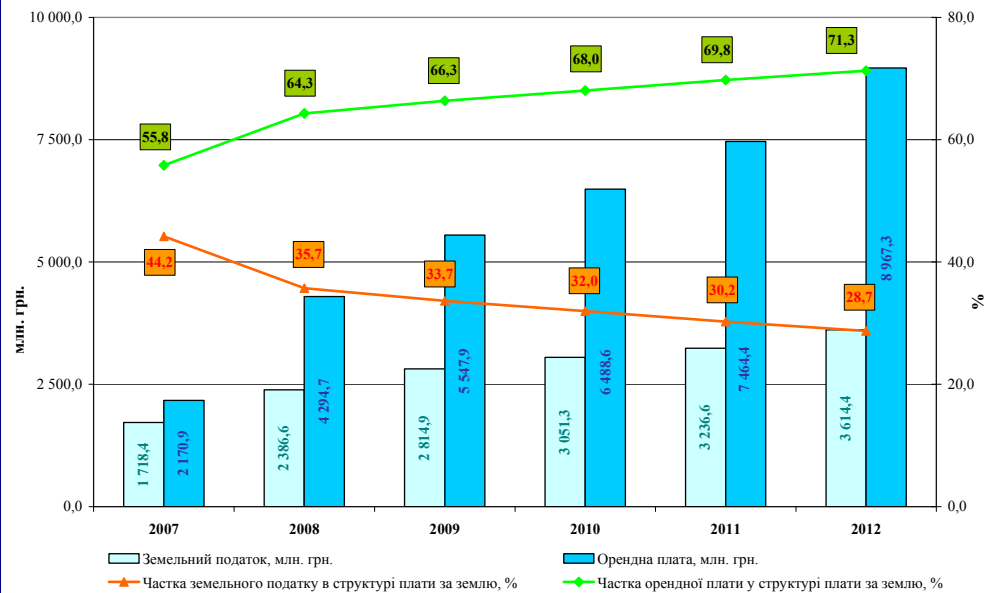
Динаміка надходжень плати за землю за 2007–2012 роки

У структурі плати за землю щорічно відбуваються зміни за рахунок більш динамічного нарощування орендної плати та повільнішого зростання надходжень земельного податку (див. діаграму 3.4.5).

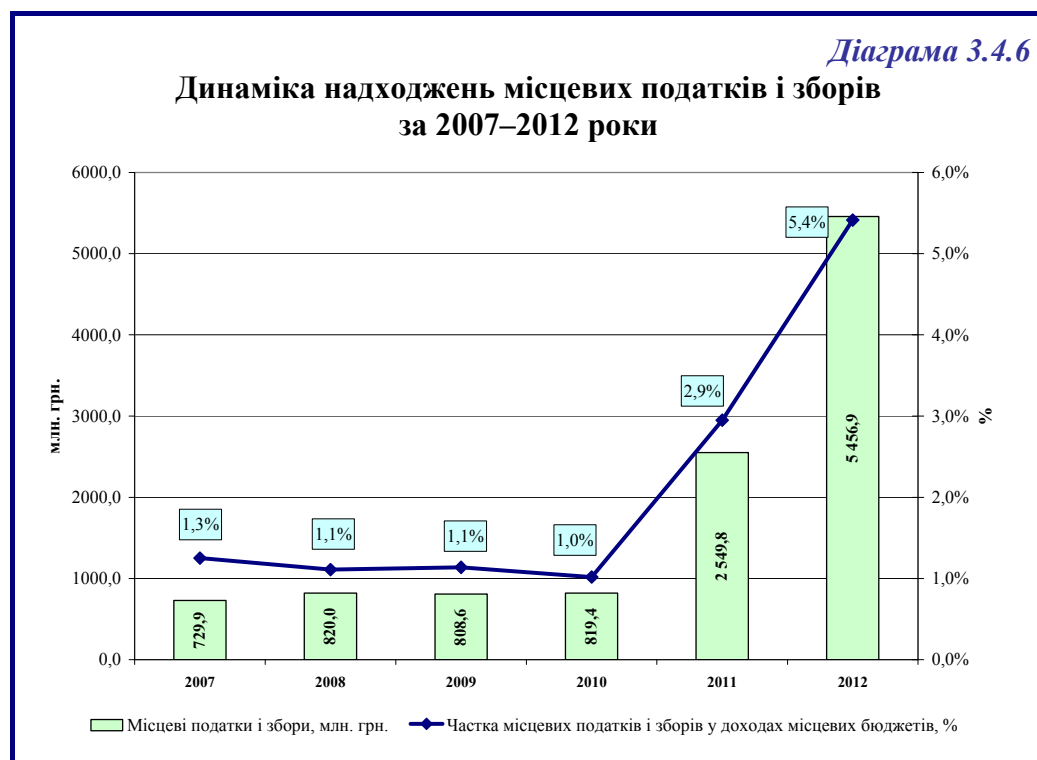
Діаграма 3.4.5

Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за 2007–2012 роки

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

Від місцевих податків і зборів до місцевих бюджетів отримано 5,5 млрд. грн., що майже у 2,2 раза більше аналогічного показника попереднього року. Їх частка у структурі доходів місцевих бюджетів зросла і склала 5,4 % (див. діаграму 3.4.6).

Суттєве зростання надходжень від місцевих податків і зборів пов'язано з прийняттям Податкового кодексу України та зумовленими цим змінами у їх структурі. Так, незважаючи на скорочення кількості місцевих податків і зборів з 14-ти до 5-ти, зарахування до їх складу єдиного податку забезпечило суттєве збільшення обсягу.

Відмітимо також, що, відповідно до нової редакції Бюджетного кодексу України, частина місцевих податків і зборів зараховується до спеціального фонду місцевих бюджетів, а саме: єдиний податок до бюджету розвитку та збір за провадження торговельної діяльності нафтопродуктами, скрапленим та стиснутим газом на стаціонарних, малогабаритних і пересувних автозаправних станціях, заправних пунктах.

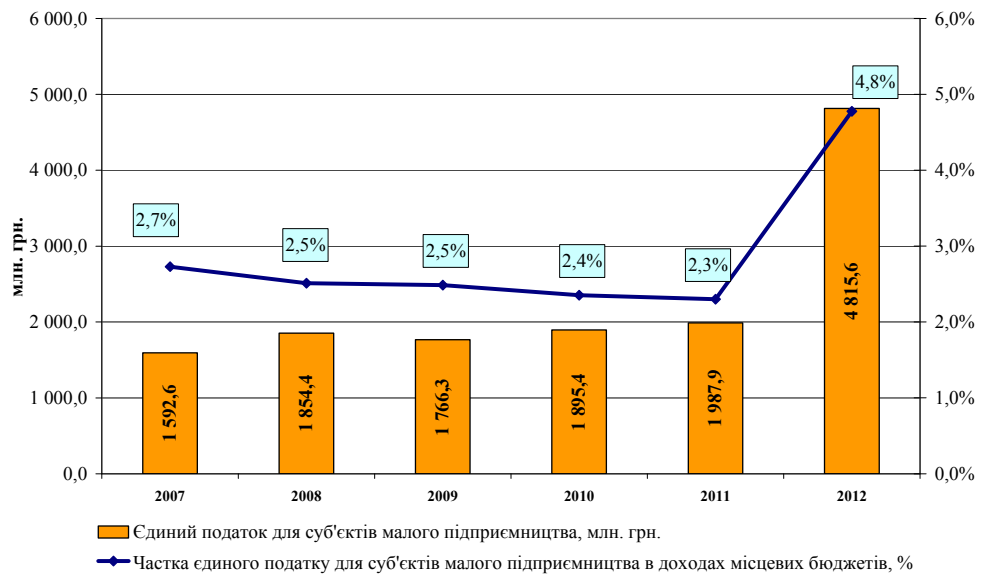
ЄДИНИЙ ПОДАТОК ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Найвагомішим серед місцевих податків і зборів був **єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва**, який надійшов у сумі 4,8 млрд. грн., що майже у 2,5 раза більше за обсяги надходжень 2011 року (див. діаграму 3.4.7).

Зазначимо, що таке зростання відбулося, в основному, через введення в дію змін до Податкового кодексу, якими запроваджено нові правила справляння цього податку, а саме, змінено терміни сплати та запроваджено нові ставки оподаткування.

Діаграма 3.4.7

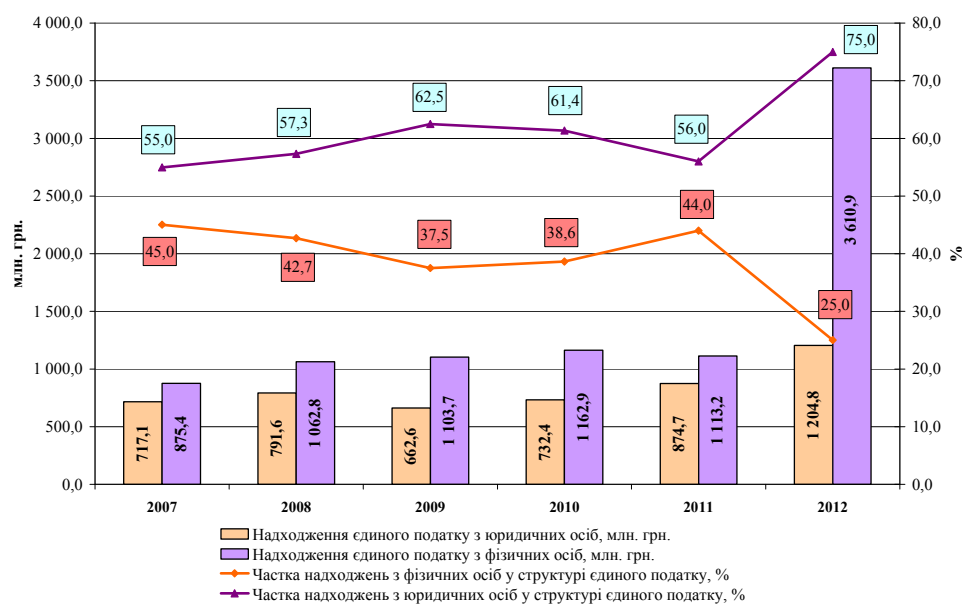
Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за 2007–2012 роки

На діаграмі 3.4.8 відображена динаміка надходжень єдиного податку з юридичних та фізичних осіб. Варто відмітити, що зазначені нововведення щодо справляння цього податку досить суттєво вплинули на структуру платників. Так, частка податку з юридичних осіб зменшилася на 19,0 в. п. та склала 25,0 %. Таким чином, за даними 2012 року, 75,0 % надходжень становила сплата єдиного податку фізичними особами.

Діаграма 3.4.8

Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за 2007–2012 роки

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Одним із нововведень Податкового кодексу України стало запровадження загальнодержавного **екологічного податку** на заміну колишнього збору за забруднення навколишнього природного середовища. Від цього джерела до місцевих бюджетів зараховано 1,6 млрд. грн., а його частка у структурі доходів місцевих бюджетів склала 1,5 %.

Зазначимо, що з 1 січня 2011 року екологічний податок сплачують усі, хто використовує паливо для транспортних засобів, у тому числі суб'єкти господарювання, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які користуються автомобілями. Податковим кодексом передбачається справляння екологічного податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення через податкових агентів, які здійснюють оптову та роздрібну торгівлю паливом.

Таким чином, екологічний податок сплачується платниками податку під час придбання палива, а податкові агенти, які реалізують паливо, цей податок утримують та сплачують до бюджету.

Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення залежать від виду палива і становлять від 32,67 грн. до 100,19 грн. за 1 тону. Встановлено, що до кінця 2012 року нарахування цього податку здійснюється з розрахунку 50 % ставки, визначеної Податковим кодексом. У 2013 році буде застосовуватися 75 % ставки, а з 1 січня 2014 року – 100 % ставки.

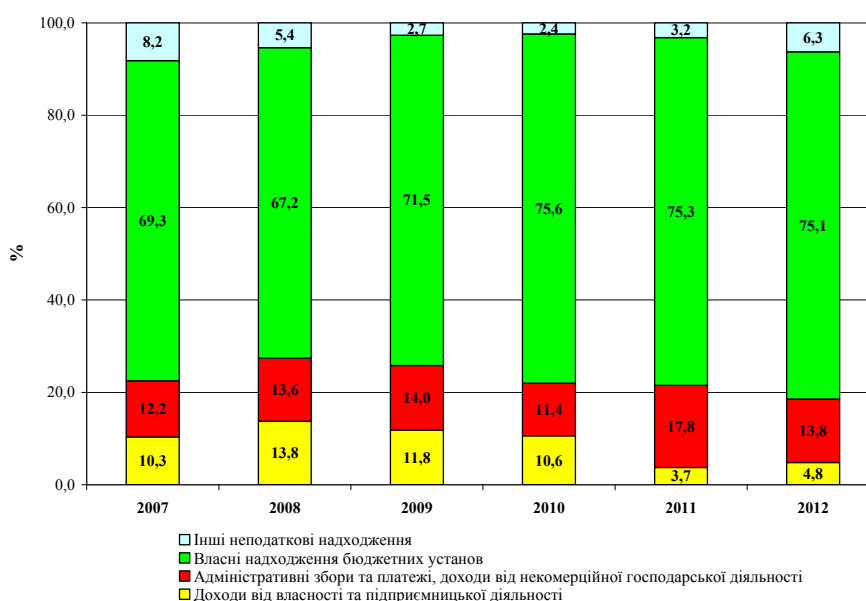
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг **неподаткових надходжень** місцевих бюджетів склав майже 12,6 млрд. грн., що на 17,9 % більше, ніж відповідний показник 2011 року.

У структурі неподаткових надходжень відмічається скорочення на 4,0 в. п., або до 13,8 %, адміністративних зборів та платежів з одночасним збільшенням частки доходів від власності та підприємницької діяльності на 1,1 в. п. та інших неподаткових надходжень – на 3,1 в. п. (див. діаграму 3.4.9).

Діаграма 3.4.9

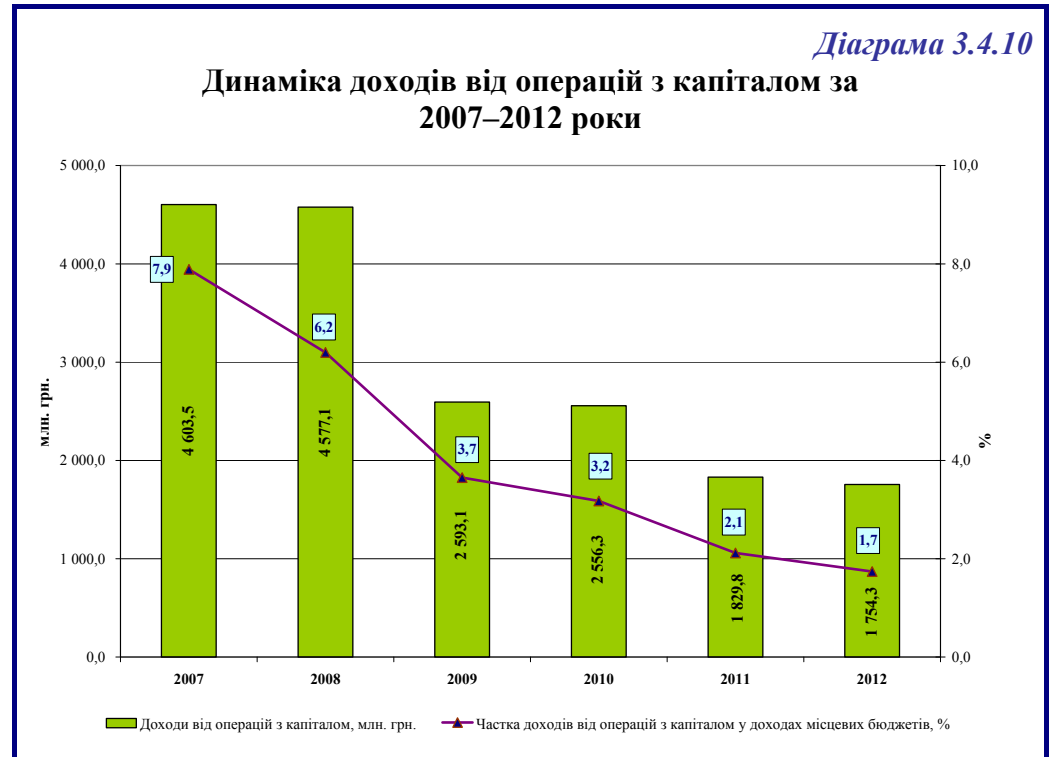
Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за 2007–2012 роки

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

Найбільшою за обсягом статтею неподаткових надходжень до місцевих бюджетів традиційно є **власні надходження бюджетних установ**. Їх обсяг становив 9,5 млрд. грн., що на 1,4 млрд. грн., або на 17,7 %, більше аналогічного показника попереднього року.

У 2012 році обсяг **доходів від операцій з капіталом** склав 1,7 млрд. грн., що на 4,1 % менше, ніж у 2011 році. Це призвело до зменшення частки доходів від операцій з капіталом у доходах місцевих бюджетів на 0,4 в. п. до 1,7 % (див. діаграму 3.4.10).

Основною причиною такого скорочення доходів стало, зокрема, зменшення на 28,1 % надходжень коштів від відчуження майна, що належить Автономній Республіці Крим, та майна, що перебуває в комунальній власності, при цьому за останні п'ять років мало місце скорочення у 2,5 рази.

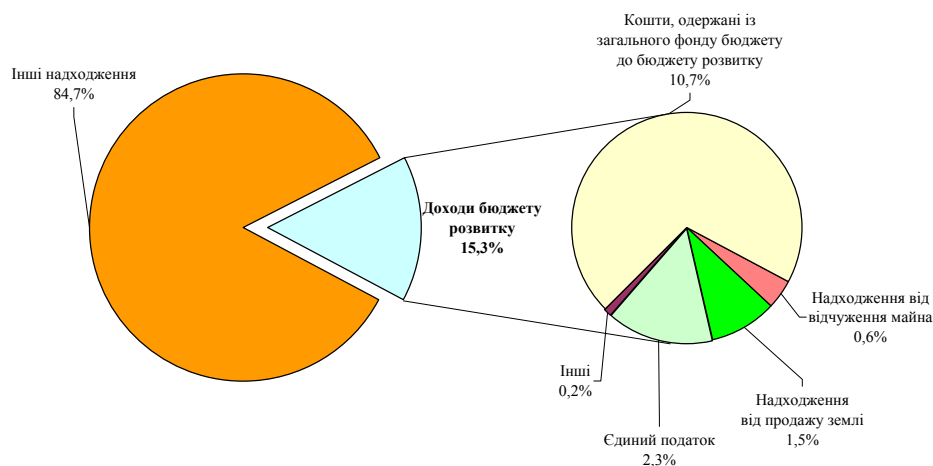
БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Надходження до бюджету розвитку місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, одержаних із загального фонду бюджету до бюджету розвитку) за 2012 рік склали 14,1 млрд. грн., що на 0,9 млрд. грн., або на 6,8 %, більше, ніж попереднього року. Внаслідок перенесення усіх капітальних видатків, що здійснювались із загального фонду, до бюджету розвитку, кошти, одержані з загального фонду бюджету, стали найбільшим джерелом формування бюджету розвитку. Їх обсяг становив 6,8 млрд. грн., або 48,1 % усіх надходжень до бюджету розвитку.

Частка доходів бюджету розвитку у загальній структурі доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) склала 14,1 %, що менше за аналогічний показник 2011 року на 1,2 в. п. (див. діаграми 3.4.11 і 3.4.12).

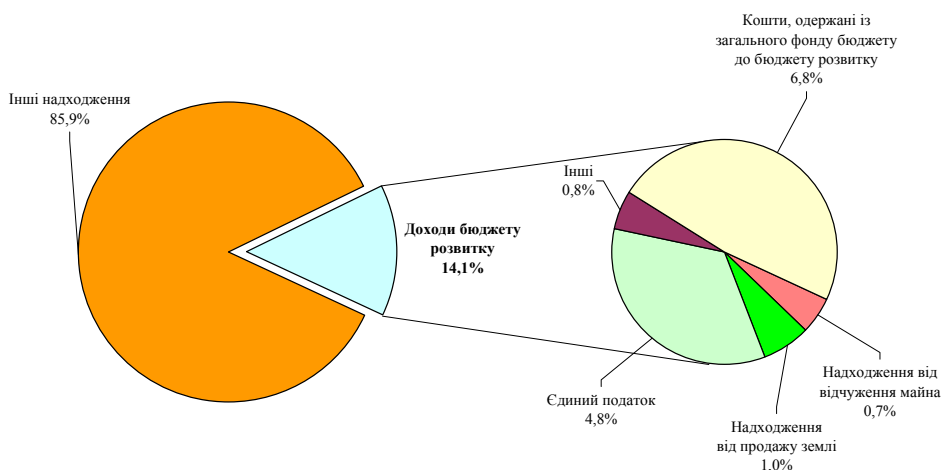
Діаграма 3.4.11

**Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
за 2011 рік**

Діаграма 3.4.12

**Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
за 2012 рік**

Відповідно до нової редакції Бюджетного кодексу України, з 1 січня 2011 року надходження від справляння єдиного податку зараховуються до бюджету розвитку. Відмітимо, що за підсумками 2012 року ці надходження стали одним з основних дохідних джерел (34,0 %) усіх доходів бюджету розвитку.

Надходження від продажу землі становили 1,0 млрд. грн., або 7,0 % усіх доходів бюджету розвитку, від відчуження майна, що знаходиться у комунальній власності, – 0,8 млрд. грн., або 5,3 %.

Крім зазначених надходжень, до бюджету розвитку включаються й інші види доходів. Надходження від цих джерел склали 5,6 % усіх доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів, у тому числі:

- дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств; у 2012 році надійшли в обсязі 48,9 млн. грн.;
- надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту – 473,9 млн. грн.;
- субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів – 270,1 млн. грн.

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) становив 222,6 млрд. грн., що більше відповідного показника 2011 року на 23,0 %.

Обсяг видатків місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) склав 221,2 млрд. грн., що більше показника попереднього року на 24,2 %.

Розрахункові показники Міністерства фінансів України на 2012 рік виконано на 114,2 %, у т.ч. за видатками загального фонду – 105,5 %, спеціального фонду – 217,8 %. Рівень виконання планових показників, затверджених місцевими радами на 2012 рік, становив 94,3 %.

Виконання місцевих бюджетів за видатками характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.2.

Таблиця 3.4.2

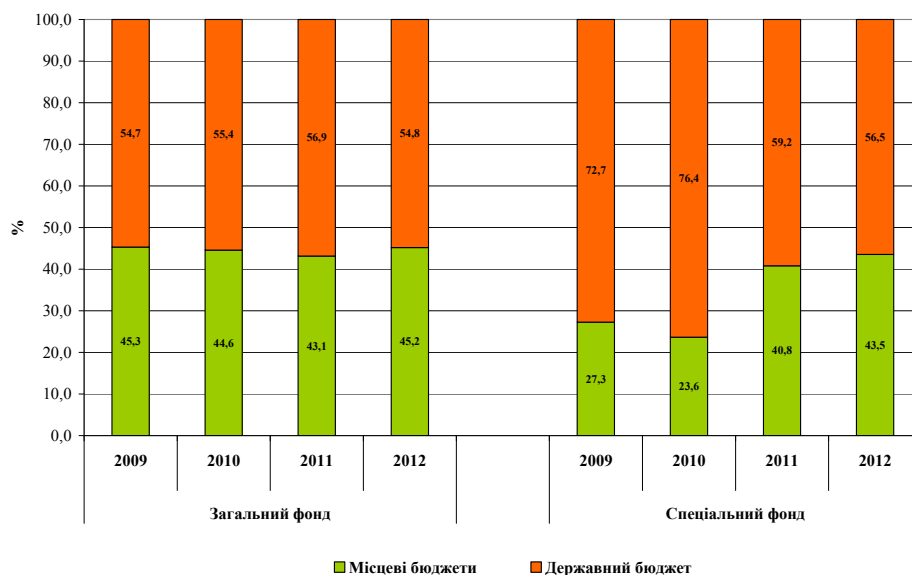
Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за 2010–2012 роки

Видатки	Факт 2010 рік	Факт 2011 рік	Розрахункові показники МФУ на 2012 рік	Затверджено місцевими радами на 2012 рік	Факт 2012 рік	Виконання розрахункових показників МФУ, %	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн. грн., у т.ч.:	152 020,3	178 070,5	193 702,7	234 508,9	221 232,8	114,2	94,3
– загальний фонд	133 474,9	149 833,2	178 734,1	194 997,6	188 638,6	105,5	96,7
– спеціальний фонд	18 545,4	28 237,3	14 968,6	39 511,3	32 594,2	217,8	82,5

Частка видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 44,9 %, що на 2,2 в. п. більше, ніж аналогічний показник 2011 року. У тому числі, частка видатків загального фонду порівняно з попереднім роком зросла на 2,1 в. п. і склала 45,2 %, частка видатків спеціального фонду теж зросла – на 2,7 в. п. до 43,5 % (див. діаграму 3.4.13).

Діаграма 3.4.13

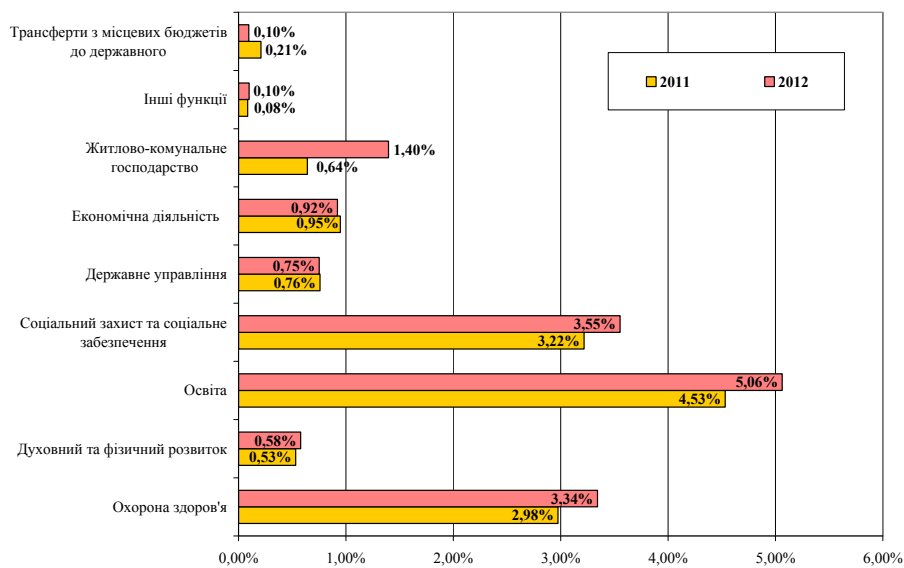
Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за 2009–2012 роки

Рівень перерозподілу ВВП через місцеві бюджети України¹¹ за даними 2012 року становить 15,70 %, що на 2,01 в. п. більше за відповідний показник попереднього року. Зменшення цього показника спостерігається за трансфертами, що передаються до державного бюджету (на 0,11 в. п.), за видатками на економічну діяльність (на 0,03 в. п.) та за видатками на державне управління (на 0,01 в. п.) (див. діаграму 3.4.14). Найбільше зростання частки відбулося за видатками на житлово-комунальне господарство та освіту (+0,76 в. п. та +0,53 в. п. відповідно).

Діаграма 3.4.14

Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за 2011–2012 роки

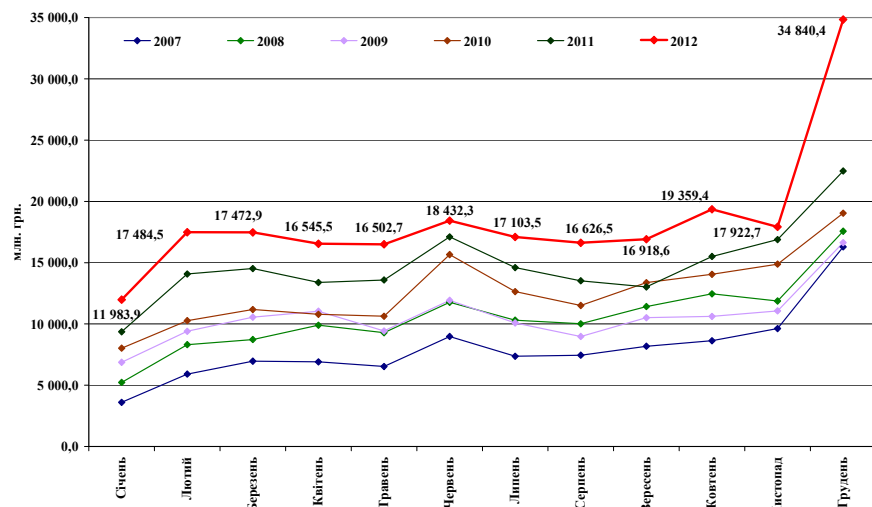

¹¹ Частка місцевих бюджетів у ВВП.

Характер щомісячної зміни обсягів видатків місцевих бюджетів у цілому був подібний до минулорічної динаміки (див. графік 3.4.2). У лютому та березні 2012 року було зафіксовано доволі суттєве зростання обсягів видатків місцевих бюджетів щодо аналогічних показників попереднього року. У червні спостерігалось традиційне щорічне зростання видатків місцевих бюджетів через виплату відпускних працівникам освіти та інших галузей. Однак найзначніше зростання видатків припало на останній місяць минулого року. Це передусім пов'язано зі стрімким зростанням (у понад 3 рази) видатків бюджету м. Києва.

Графік 3.4.2

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів за 2007–2012 роки

ЗАГАЛЬНИЙ ТА СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Обсяг видатків загального фонду місцевих бюджетів становив 188,6 млрд. грн. Порівняно з відповідним показником минулого року він збільшився на 25,9 %. Виконання планових річних показників, затверджених місцевими радами, становить 96,7 %.

Видатки спеціального фонду місцевих бюджетів профінансовано у сумі 32,6 млрд. грн., що на 15,4 % більше, ніж аналогічний показник попереднього року. Рівень виконання планових річних показників, затверджених місцевими радами, склав 82,5 %, що на 4,9 в. п. менше рівня 2011 року.

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

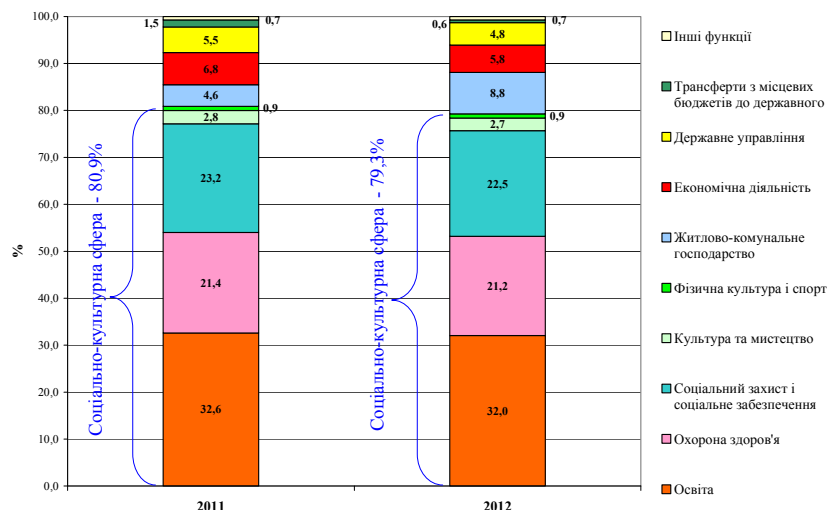
Більшість видатків місцевих бюджетів традиційно спрямовується на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура та мистецтво, фізична культура і спорт). У звітному періоді сукупна частка цих видатків у структурі видатків місцевих бюджетів складає 79,3 %, що на 1,6 в. п. менше рівня попереднього року (див. діаграму 3.4.15).

У структурі видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією найбільші зміни відбулися за видатками на житлово-комунальне господарство. Так, їх частка зросла на 4,2 в. п. і склала за підсумками року 8,8 %. Зазначимо, що таке збільшення відбулося наприкінці року і в основному за рахунок суттєвого зростання видатків бюджету м. Києва.

Також можна відмітити зменшення частки видатків на економічну діяльність та на соціальний захист та соціальне забезпечення – на 1,0 в. п. та на 0,7 в. п. відповідно.

Діаграма 3.4.15

Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за 2011–2012 роки

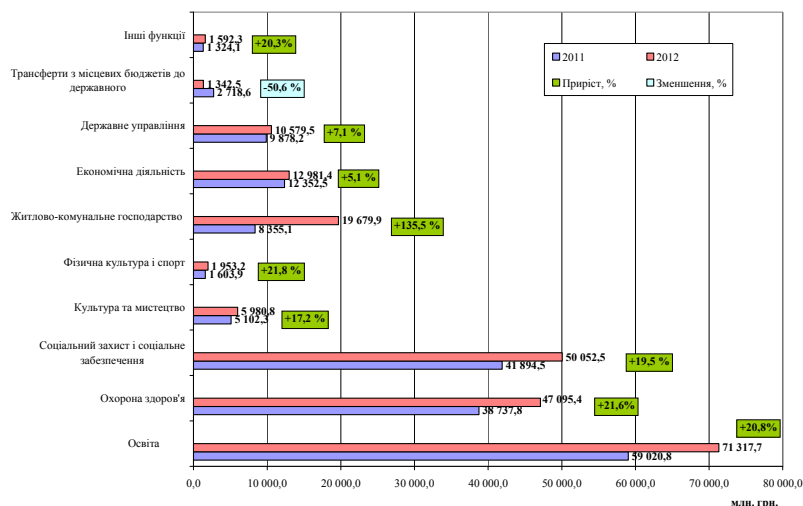
Крім того, відбулося скорочення на 0,9 в. п. частки трансфертів, що передаються з місцевих бюджетів до державного. Такі зміни пов'язані, в основному, зі зменшенням запланованого обсягу перерахування зазначених трансфертів.

Загальний обсяг видатків на соціально-культурну сферу збільшився майже на 20,5 % і склав 176,4 млрд. грн.

Серед них найбільшими є видатки на освіту – 71,3 млрд. грн. (або 32,0 % від усіх видатків місцевих бюджетів), на соціальний захист і соціальне забезпечення – 50,1 млрд. грн. (або 22,5 %), на охорону здоров'я – 47,1 млрд. грн. (або 21,2 %) (див. діаграму 3.4.16).

Діаграма 3.4.16

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за 2011–2012 роки

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Видатки на державне управління профінансовано у сумі 10,6 млрд. грн., що на 7,1 % більше, ніж за 2011 рік. При цьому їх частка у структурі видатків місцевих бюджетів зменшилась і становить 4,8 %.

У розрізі економічної класифікації 76,0 % усіх видатків місцевих бюджетів припадає на захищені статті, що менше за відповідний показник 2011 року на 2,7 в. п. (див. діаграму 3.4.17)

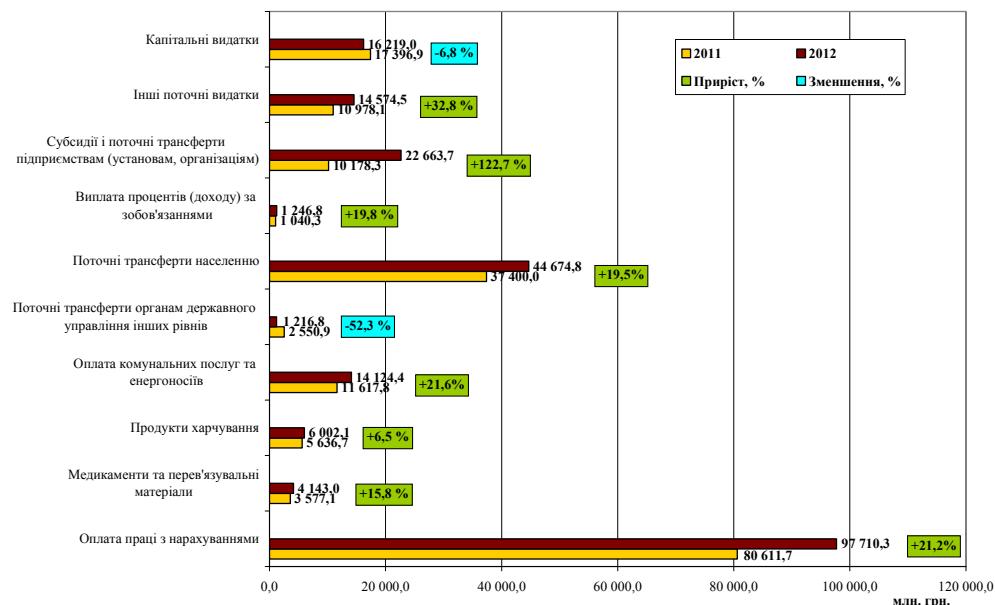
У структурі видатків місцевих бюджетів відмічається різке зростання частки видатків на субсидії і поточні трансфери підприємствам (установам, організаціям) – на 4,6 в. п. Це також відбулося наприкінці року внаслідок значного зростання видаткової частини бюджету м. Київ.

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями традиційно є найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів і становить за підсумками 2012 року 43,9 % (у 2011 році – 44,5 %). При цьому їх обсяги зросли на 17,1 млрд. грн. та склали 97,7 млрд. грн. Найбільшого зменшення (більше ніж удвічі) зазнали видатки на поточні трансфери органам державного управління інших рівнів. Їх обсяг склав 1,2 млрд. грн.

У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили понад 206,3 млрд. грн., що на 26,1 % більше, ніж за 2011 рік. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 16,2 млрд. грн., їх обсяги зменшилися на 1,2 млрд. грн., або на 6,8 % (див. діаграму 3.4.18).

Діаграма 3.4.18

Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за 2011–2012 роки

МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МІСЦЕВИХ

За даними Державного казначейства України, у 2012 році було перераховано майже 124,5 млрд. грн. **міжбюджетних трансфертів з державного бюджету до місцевих бюджетів**, що становить 96,9 % річного плану. З них до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 97,4 % річного плану. До спеціального фонду надійшло 91,3 % від запланованого на рік обсягу.

Стан перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих, характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.3.

Таблиця 3.4.3

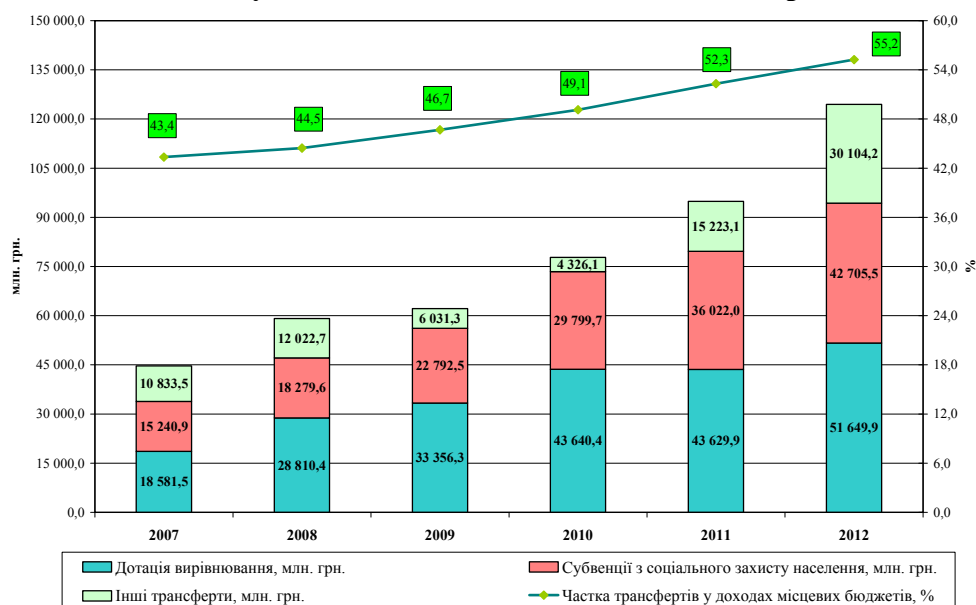
Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2010–2012 роки

Міжбюджетні трансферти	Факт за 2010 рік	Факт за 2011 рік	План на 2012 рік	Факт за 2012 рік	Виконання плану, %
Усього, млн. грн., у т.ч.:	77 766,2	94 875,0	128 425,3	124 459,6	96,9
– загальний фонд	72 375,1	89 743,8	117 653,1	114 625,4	97,4
– спеціальний фонд	5 391,1	5 131,2	10 772,2	9 834,2	91,3

Частка міжбюджетних трансфертів у структурі доходів місцевих бюджетів становила 55,2 %, що на 2,9 в. п. більше, ніж відповідний показник попереднього року (див. діаграму 3.4.19).

Діаграма 3.4.19

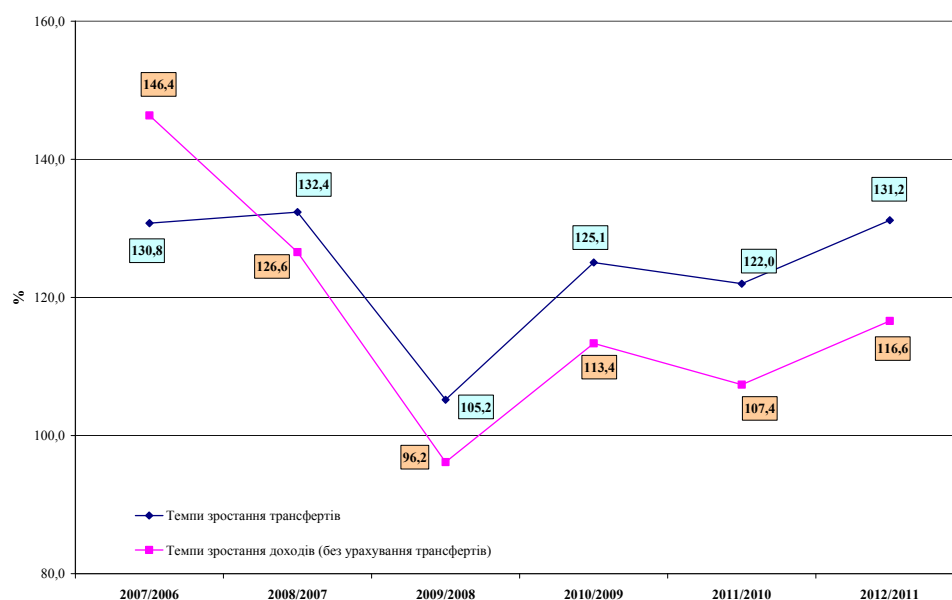
Динаміка перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів за 2007–2012 роки

Приріст обсягів міжбюджетних трансфертів порівняно з попереднім роком склав 31,2 %. Зауважимо, що їх зростання відбувалося вищими темпами, ніж доходів місцевих бюджетів (див. графік 3.4.3).

Графік 3.4.3

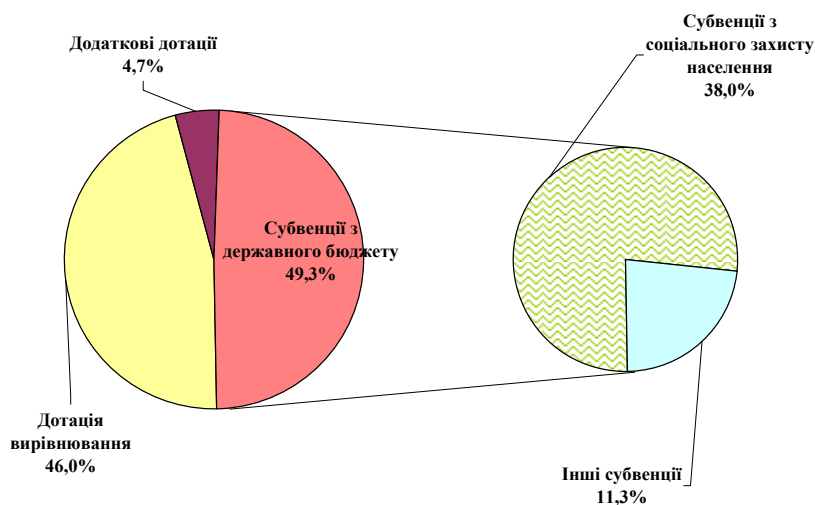
Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за 2010–2012 роки

Традиційно у структурі трансфертів найбільшу частку – 51,3 % – складала дотація вирівнювання (у 2011 році вона становила 49,3 %). Частка субвенцій з соціального захисту була меншою за рівень 2011 року на 3,7 в. п. і становила 34,3 % (див. діаграми 3.4.20 та 3.4.21).

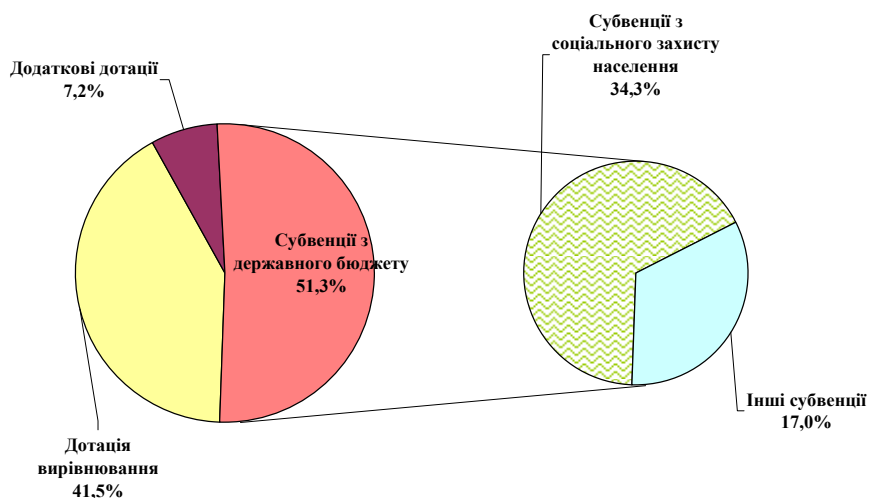
Діаграма 3.4.20

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2011 рік

Діаграма 3.4.21

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2012 рік

**ДОТАЦІЯ
ВИРІВНЮВАННЯ**

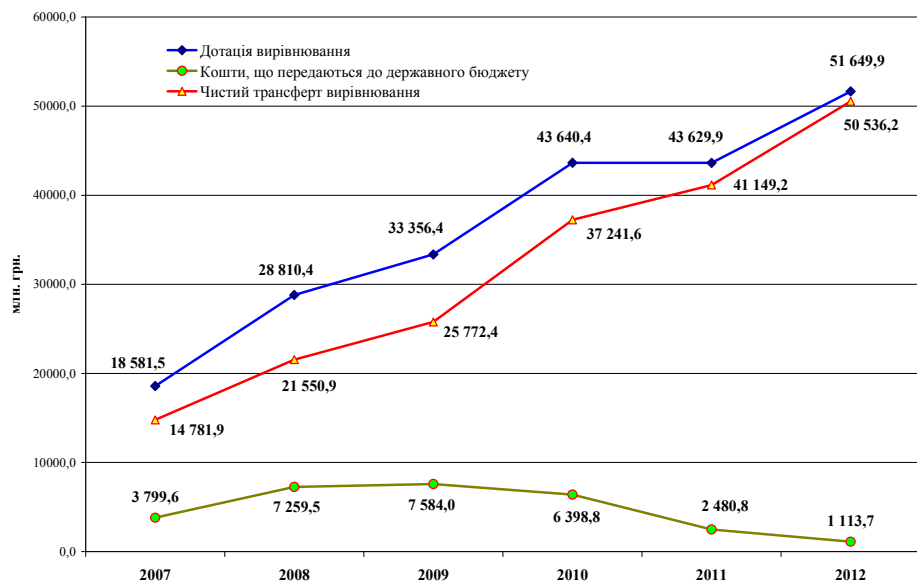
Дотація вирівнювання була перерахована в обсязі 51,6 млрд. грн. (відповідний показник 2011 року склав 43,6 млрд. грн.), що становить 100,0 % річного плану.

Поряд з цим мало місце зменшення на 55,1 % обсягу коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету. Таким чином, чистий трансферт вирівнювання¹² склав 50,5 млрд. грн. (див. графік 3.4.4), що на 22,8 % більше, ніж відповідний показник минулого року.

¹² Чистий трансферт вирівнювання – різниця між дотацією вирівнювання та обсягом коштів, що передаються до державного бюджету.

Графік 3.4.4

Динаміка перерахування дотації вирівнювання та коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, за 2007–2012 роки

ІНШІ ДОТАЦІЇ

З урахуванням Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» від 12 квітня 2012 року № 4647, у 2012 році було перераховано такі додаткові дотації з державного бюджету до місцевих:

- на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів (4,5 млрд. грн.);
- на оплату праці працівників бюджетних установ (2,5 млрд. грн.);
- на стимулювання місцевих органів влади за перевиконання річних розрахункових обсягів податку на прибуток підприємств та акцизного податку (1,0 млрд. грн.);
- на покращення надання соціальних послуг найуразливішим верствам населення (380,9 млн. грн.);
- на підвищення рівня матеріального забезпечення інвалідів I чи II групи внаслідок психічного розладу (228,1 млн. грн.);
- на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності та суб'єктам літакобудування (125,1 млн. грн.);
- на компенсацію втрат доходів внаслідок розміщення Чорноморського флоту Російської Федерації на території міст Севастополя, Феодосії та смт. Гвардійське Сімферопольського району (119,4 млн. грн.);
- на здійснення повноважень, встановлених Законом України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим» (34,1 млн. грн.);
- міському бюджету м. Славутича на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста (річний план складає 10,0 млн. грн.);
- обласному бюджету Донецької області на забезпечення функціонування Донецького палацу молоді «Юність» (3,6 млн. грн.).

Як і у 2011 році, усі додаткові дотації було профінансовано у повному обсязі, передбаченому на рік.

СУБВЕНЦІЇ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Субвенції із соціального захисту населення за 2012 рік були перераховані в обсязі 42,7 млрд. грн., у т. ч.:

- субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям – 33,3 млрд. грн., що становить 99,9 % від плану на рік;
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот – 6,7 млрд. грн., або 94,0 % річного плану;
- субвенція на надання пільг з послуг зв'язку, на компенсацію втрати частини доходів, пов'язаних з відміною податку з власників транспортних засобів, та компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян – 1,9 млрд. грн., або 91,1 % річного плану;
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – 0,9 млрд. грн., або 99,9 % річного плану.

ІНШІ СУБВЕНЦІЇ

Законом України «Про внесення змін до закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» від 12 квітня 2012 року № 4647 було збільшено обсяг міжбюджетних трансфертів, які надаються місцевим бюджетам, на 9,6 млрд. грн. Цими змінами було, зокрема, впроваджено 12 видів нових трансфертів. Таким чином, відповідно до даних Державної казначейської служби України, крім субвенцій соціального спрямування, на 2012 рік було передбачено надання місцевим бюджетам 36-ти видів інших субвенцій (див. додаток Б). У цілому їх профінансовано в обсязі 21,1 млрд. грн., або 86,4 % від плану на рік.

Найбільші за обсягами субвенції, які було перераховано у повному обсязі, передбаченому на рік, спрямовувалися:

- на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (2,2 млрд. грн.);
- на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (152,8 млн. грн.);
- обласному бюджету Івано-Франківської області для здійснення природоохоронних заходів із видалення, перевезення та утилізації небезпечних відходів гексахлорбензолу у зоні консервації Домбровського кар'єру в Калуському районі (120,0 млн. грн.);
- обласному бюджету Донецької області на будівництво ПЕТ-КТ центру, капітальний ремонт і реконструкцію лікарняних споруд та закупівлю високовартісного медичного обладнання для Донецького обласного клінічного територіального медичного об'єднання (96,0 млн. грн.);
- місцевим бюджетам Донецької області на підготовку спортивних об'єктів, на яких проводитиметься чемпіонат світу з легкої атлетики у 2013 році (33,5 млн. грн.).

ТРАНСФЕРТИ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ДО ДЕРЖАВНОГО

З місцевих бюджетів до Державного бюджету України перераховано 1,3 млрд. грн. міжбюджетних трансфертів, що на 50,6 % менше за відповідний показник попереднього року.

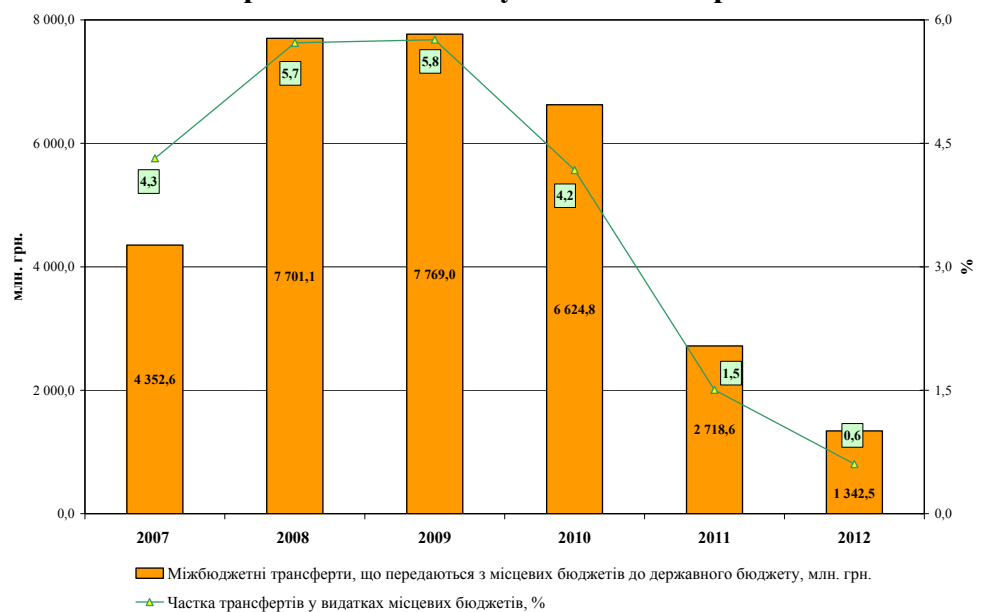
У складі цих трансфертів обсяг коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету, становив 1,1 млрд. грн., або 97,9 % від запланованого показника на рік.

Крім того, до складу міжбюджетних трансфертів, що надаються з місцевих бюджетів, входять субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів. Такі субвенції перераховано в обсязі 228,8 млн. грн., що на 3,8 % менше, ніж за 2011 рік.

У цілому загальний обсяг трансфертів до державного бюджету щодо аналогічних показників 2011 року зменшився майже на 1,4 млрд. грн. і склав 0,6 % усіх видатків місцевих бюджетів (див. діаграму 3.4.22).

Діаграма 3.4.22

Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за 2007–2012 роки

**Видатки державного бюджету за 2010-2012 роки
за програмною класифікацією**

Видатки у розрізі програмної класифікації	2010 рік			2011 рік			2012 рік		
	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Міністерство внутрішніх справ України	13 276,7	12 942,1	97,5	14 364,3	14 054,9	97,8	15 598,9	15 089,3	96,7
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України*	12 886,6	12 252,0	95,1	12 005,9	11 251,9	93,7	19 212,6	17 409,2	90,6
Будівництво енергоблоків, атомних, гідроакмулюючих та інших електростанцій, магістральних, гірських та сільських ліній електропередач, а також здешевлення кредитів на створення запасів твердого палива для теплоелектростанцій	566,6	522,2	92,2	80,0	47,5	59,3	225,0	223,2	99,2
Компенсація НАК "Нафтогаз України" різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання на виробництво теплової енергії, яка споживається населенням	3 423,5	3 423,5	100,0				3 900,0	3 900,0	100,0
Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості	1 359,1	1 059,2	77,9	1 669,3	1 597,3	95,7	1 149,3	1 078,2	93,8
Гірничо-рятувальні заходи на вугледобувних підприємствах	274,8	274,8	100,0	384,3	378,6	98,5	417,6	414,4	99,2
Державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості продукції, у тому числі забезпечення гарантійних зобов'язань по поверненню бюджетних позик	5 807,3	5 807,3	100,0	6 710,2	6 710,2	100,0	10 171,8	10 171,8	100,0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	315,0	282,2	89,6	405,5	309,6	76,3	2 997,3	1 353,0	45,1
Міністерство закордонних справ України	1 065,4	961,2	90,2	1 167,1	1 102,3	94,5	1 366,6	1 220,6	89,3
Міністерство культури України**	1 781,5	1 678,0	94,2	2 120,3	1 977,5	93,3	2 543,1	2 396,7	94,2
Державне агентство лісових ресурсів України	650,1	643,2	98,9	818,4	771,4	94,3	668,5	649,9	97,2
Міністерство оборони України	12 583,5	10 242,2	81,4	13 959,5	12 302,4	88,1	16 511,8	14 048,1	85,1
Утримання особового складу Збройних Сил України	7 399,4	7 109,7	96,1	8 757,4	8 688,6	99,2	11 960,7	10 508,5	87,9
Підготовка громадян на посади осіб офіцерського складу, підвищення кваліфікації та перепідготовка офіцерських кадрів, початкова військова підготовка молоді	617,0	606,2	98,2	811,1	794,1	97,9	879,1	856,1	97,4
Реформування та розвиток Збройних Сил України	503,2	150,4	29,9	325,0	219,2	67,4	1 406,7	890,7	63,3
Будівництво (придбання) службового житла для військовослужбовців Збройних Сил України	530,6	157,6	29,7	654,7	178,1	27,2	510,5	304,4	59,6
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України (включаючи загальнодержавні видатки)***	23 105,8	21 958,5	95,0	21 514,6	20 118,1	93,5	25 436,9	23 703,8	93,2
Підготовка робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах	4 073,4	4 039,6	99,2	961,7	945,7	98,3	1 211,6	1 177,4	97,2
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації	2 696,2	2 612,7	96,9	2 883,7	2 777,5	96,3	3 553,2	3 430,5	96,5
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	11 675,7	11 001,2	94,2	12 725,0	11 906,8	93,6	16 295,9	15 127,1	92,8
Міністерство охорони здоров'я України (включаючи загальнодержавні видатки)	7 578,1	7 034,7	92,8	9 023,9	8 280,0	91,8	10 664,0	9 487,2	89,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	2010 рік			2011 рік			2012 рік		
	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Підготовка та підвищення кваліфікації медичних і фармацевтичних, наукових і науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	1 694,4	1 433,0	84,6	1 891,4	1 624,2	85,9	2 333,6	1 952,2	83,7
Державний санітарно-епідеміологічний нагляд і дезінфекційні заходи	1 754,9	1 722,3	98,1	1 784,3	1 733,8	97,2	1 973,6	1 907,0	96,6
Міністерство екології і природних ресурсів України	2 226,1	1 436,0	64,5	3 510,5	3 064,4	87,3	4 992,3	3 815,0	76,4
Міністерство соціальної політики України (включаючи загальнодержавні видатки)****	69 409,2	68 435,0	98,6	63 550,7	63 338,0	99,7	70 603,8	70 307,9	99,6
Фонд соціального захисту інвалідів	715,8	673,5	94,1	73,2	58,8	80,3	1 147,8	1 034,4	90,1
Пенсійний фонд України	64 770,9	64 086,5	98,9	58 317,2	58 317,2	100,0	64 494,1	64 494,1	100,0
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (включаючи загальнодержавні видатки)	4 495,8	1 514,5	33,7	6 120,1	4 484,4	73,3	19 204,7	16 611,0	86,5
Питна вода України				438,9	178,2	40,6	207,6	110,1	53,0
Часткова компенсація відсоткової ставки кредитів комерційних банків молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	147,8	117,8	79,7	103,3	103,3	100,0	111,0	91,3	82,2
Міністерство аграрної політики та продовольства України	7 823,9	7 339,6	93,8	11 304,4	8 011,8	70,9	11 356,5	8 005,5	70,5
Підготовка кадрів для агропромислового комплексу вищими навчальними закладами I і II та III і IV рівнів акредитації (КПКВК 2801080 та 2801100)	2 013,3	1 951,3	96,9	2 119,7	2 035,4	96,0	2 863,4	2 753,0	96,1
Державна підтримка галузі тваринництва (до 2011 р. - Бюджетна тваринницька дотація та державна підтримка виробництва продукції рослинництва)	336,3	298,8	88,8	2 030,0	107,5	5,3	732,0	238,9	32,6
Міністерство інфраструктури України *****	2 088,6	1 834,8	87,8	2 395,4	2 170,1	90,6	1 722,4	1 573,3	91,3
Державна автотранспортна служба України (включаючи загальнодержавні видатки)	10 988,6	8 556,0	77,9	16 577,6	14 345,5	86,5	13 066,6	12 352,1	94,5
Розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування	7 844,6	5 432,2	69,2	10 244,3	8 074,7	78,8	7 272,5	6 975,5	95,9
Погашення зобов'язань за кредитами, отриманими під гарантію Кабінету Міністрів України на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	3 126,5	3 106,5	99,4	4 227,7	4 162,0	98,4	3 567,7	3 153,4	88,4
Міністерство надзвичайних ситуацій України (включаючи загальнодержавні видатки)	4 238,2	4 111,6	97,0	4 961,1	4 818,3	97,1	5 881,6	5 648,3	96,0
Міністерство фінансів України (включаючи загальнодержавні видатки)	105 310,8	103 350,4	98,1	124 655,3	122 074,1	97,9	151 629,7	145 483,1	95,9
Міністерство фінансів України	23 210,0	23 211,0	100,0	34 492,7	34 493,7	100,0	41 219,3	38 408,48	93,2
Обслуговування внутрішнього державного боргу	10 887,2	10 884,1	100,0	15 537,8	15 507,2	99,8	24 492,1	24 196,6	98,8
Обслуговування зовнішнього державного боргу	4 682,0	4 654,9	99,4	7 688,8	7 627,2	99,2			
Міністерство фінансів України (загальнодержавні видатки), ***** у т. ч. міжбюджетні трансферти	109 387,7	109 387,7	100,0	91 866,4	91 867,4	100,0	110 410,32	107 074,61	97,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	2010 рік			2011 рік			2012 рік		
	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	Річний план, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Дотації вирівнювання з державного бюджету місцевим бюджетам та додаткові дотації	43 640,5	43 640,4	100,0	43 629,9	43 629,9	100,0	60 626,3	60 626,3	100,0
Служба безпеки України	2 550,1	2 529,9	99,2	3 153,7	3 140,5	99,6	3 478,8	3 469,9	99,7
Інші головні розпорядники бюджетних коштів	42 411,2	36 486,9	86,0	43 908,3	37 799,4	86,1	57 835,6	56 013,9	96,9
Усього	324 785,1	303 588,7	93,5	355 516,6	333 414,5	93,8	427 040,70	395 681,53	92,7

Відповідно до Указу Президента України "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" від 09.12.2010 № 1085/2010:

* З 2011 року до складу видатків Міністерства енергетики та вугільної промисловості України входять видатки колишніх Міністерства палива та енергетики України та Міністерства вугільної промисловості України, тому дані за видатками цих міністерств за 2010 рік приведено у відповідність.

** Зі складу видатків Міністерства культури України за 2010 рік виключено видатки на розвиток туризму.

*** До складу видатків Міністерства освіти і науки, молоді та спорту за 2010 рік включено видатки Міністерства сім'ї, молоді та спорту України (крім Фонду молодіжного житлового будівництва КПКВК 3401370, 3401380).

**** До складу видатків Міністерства соціальної політики України включено видатки Пенсійного фонду України.

***** До складу видатків Міністерства інфраструктури України за 2010 рік включено видатки на розвиток туризму.

***** Зі складу видатків Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки) за 2010 рік виключено видатки Пенсійного фонду України.

**Стан перерахування субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам
за 2012 рік**

(тис. грн.)

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	Річний план	Факт	Річний план	Факт	Річний план	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям	33 354 461,3	33 330 779,1	0,0	0,0	33 354 461,3	33 330 779,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	7 150 540,1	6 718 152,8	0,0	0,0	7 150 540,1	6 718 152,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	2 106 840,0	1 918 941,8	0,0	0,0	2 106 840,0	1 918 941,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	738 231,4	737 610,1	0,0	0,0	738 231,4	737 610,1
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Івано-Франківської області для здійснення природоохоронних заходів із видалення, перевезення та утилізації небезпечних відходів гексахлорбензолу у зоні консервації Домбровського кар'єру в Калуському районі	0,0	0,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0
Субвенція з державного бюджету бюджету Автономної Республіки Крим для здійснення природоохоронного заходу з розроблення матеріалів до проекту зміни меж та розширення території Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	0,0	0,0	1 787,8	1 781,4	1 787,8	1 781,4
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Івано-Франківська на відзначення 350-річчя міста Івано-Франківська	10 000,0	2 966,8	0,0	0,0	10 000,0	2 966,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування комплексних пілотних проектів з реформування системи надання адміністративних послуг	20 744,8	6 672,5	0,0	0,0	20 744,8	6 672,5
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води	13 500,0	10 779,4	0,0	0,0	13 500,0	10 779,4
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Донецької області на будівництво ПЕТ-КТ центру, капітальний ремонт і реконструкцію лікарняних споруд та закупівлю високовартісного медичного обладнання для Донецького обласного клінічного територіального медичного об'єднання	96 000,0	96 000,0	0,0	0,0	96 000,0	96 000,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медичного автотранспорту та обладнання для закладів охорони здоров'я	854 400,0	664 770,3	0,0	0,0	854 400,0	664 770,3
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медичного обладнання (мамографічного, рентгенологічного та апаратів ультразвукової діагностики) вітчизняного виробництва	190 500,0	86 592,3	0,0	0,0	190 500,0	86 592,3
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Києва на забезпечення функціонування Київської міської клінічної лікарні "Київський міський центр серця	39 000,0	36 995,5	0,0	0,0	39 000,0	36 995,5
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Славутича на виконання заходів із запобігання аваріям та техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві міста Славутича	4 500,0	1 125,0	0,0	0,0	4 500,0	1 125,0

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	Річний план	Факт	Річний план	Факт	Річний план	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування частини відсоткових ставок по залучених кредитах на оновлення парку автобусів та тролейбусів приймаючих міст по підготовці до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу	62 500,0	38 726,6	0,0	0,0	62 500,0	38 726,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам Донецької області на підготовку спортивних об'єктів, на яких проводиться чемпіонат світу з легкої атлетики у 2013 році	33 500,0	33 500,0	0,0	0,0	33 500,0	33 500,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення кредиторської заборгованості за медичне обладнання, придбане в 2011 році за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів та медичного обладнання для закладів охорони здоров'я	4 301,6	4 301,6	0,0	0,0	4 301,6	4 301,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги	323 115,1	313 149,1	0,0	0,0	323 115,1	313 149,1
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Світловодська Кіровоградської області на ремонт автомобільної дороги по вул. Б. Хмельницького	3 000,0	0,0	0,0	0,0	3 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на підтримку реформування системи охорони здоров'я (придбання медичного автотранспорту, автотранспорту, техніки, інвентарю та медичного обладнання для центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги) у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та м. Києві	327 000,0	205 815,5	0,0	0,0	327 000,0	205 815,5
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Бровари на будівництво тролейбусної лінії Бровари - Київ	141 000,0	13 042,2	0,0	0,0	141 000,0	13 042,2
Субвенція з державного бюджету бюджету міста Дніпропетровська на продовження будівництва автомобільної дороги в м. Дніпропетровськ на ділянці від вул. Кайдацький шлях до автомобільної дороги Київ - Луганськ - Изварине	300 000,0	95 403,5	0,0	0,0	300 000,0	95 403,5
Субвенція з державного бюджету міському бюджету на проведення ремонтно-реставраційних робіт пам'яток культурної спадщини міста Глухова Сумської області	5 000,0	3 998,6	0,0	0,0	5 000,0	3 998,6
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Києва на проведення консервації та сучасної музеєфікації, завершення археологічних досліджень Старокиївської гори із залишками фундаменту Десятинної церкви території пам'ятки археології національного значення "Дитинець стародавнього Києва VIII - X ст. з фундаментом Десятинної церкви X ст.	20 000,0	1 151,8	0,0	0,0	20 000,0	1 151,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії	210 000,0	203 854,0	0,0	0,0	210 000,0	203 854,0
Субвенція з державного бюджету бюджету м. Києва на капітальний ремонт третього корпусу центру захисту дітей "Наші діти"	9 000,0	2 105,6	0,0	0,0	9 000,0	2 105,6
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Харківської області на придбання лікарських засобів та виробів медичного призначення для Обласної клінічної лікарні - центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	1 975,0	1 975,0	0,0	0,0	1 975,0	1 975,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування ремонту приміщень управлінь праці та соціального захисту виконавчих органів міських (міст республіканського в Автономній Республіці Крим і обласного значення), районних у містах Києві і Севастополі та районних у містах рад для здійснення заходів з виконання спільного із Світовим банком проекту "Вдосконалення системи соціальної допомоги"	0,0	0,0	254,7	46,4	254,7	46,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах	0,0	0,0	2 213 250,0	2 213 250,0	2 213 250,0	2 213 250,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	2 795 301,0	1 914 688,7	0,0	0,0	2 795 301,0	1 914 688,7

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	Річний план	Факт	Річний план	Факт	Річний план	Факт
Субвенція державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток соціально-економічної сфери міста Севастополя та інших населених пунктів, в яких дислокуються військові формування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України	0,0	0,0	47 727,1	10 088,3	47 727,1	10 088,3
Субвенція з державного бюджету районному бюджету Шацького району Волинської області на будівництво та капітальний ремонт доріг Шацьк - Світязь - Залісся - Пульмо - Шацьк	32 000,0	13 775,0	0,0	0,0	32 000,0	13 775,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове відшкодування вартості лікарських засобів для лікування осіб з гіпертонічною хворобою	40 000,0	3 873,3	0,0	0,0	40 000,0	3 873,3
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Чернігівської області на фінансування реставраційно-відновлювальних робіт по комплексу пам'яток архітектури НІКЗ "Гетьманська столиця" у м. Батурині	5 000,0	3 250,0	0,0	0,0	5 000,0	3 250,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	0,0	0,0	152 798,0	152 797,9	152 798,0	152 797,9
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Судака на відзначення 1800-річчя міста Судака	30 000,0	24 740,8	0,0	0,0	30 000,0	24 740,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за латиною"	381 805,9	372 769,6	0,0	0,0	381 805,9	372 769,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування Програм - переможців Всеукраїнського конкурсу проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування	26 880,0	15 130,2	0,0	0,0	26 880,0	15 130,2
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	7 677 738,0	7 106 500,3	8 236 408,5	7 336 254,8	15 914 146,5	14 442 755,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	19 000,0	15 989,0	0,0	0,0	19 000,0	15 989,0
Усього субвенцій	57 026 834,2	53 999 125,8	10 772 226,1	9 834 218,9	67 799 060,3	63 833 344,7